

AFBAKENING GEBIEDEN NATUURLIJKE EN AGRARISCHE STRUCTUUR REGIO SCHELDE-DENDER

opmaak gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan
“Zeeschelde Gentbrugge-Melle en Bastenakkers-Ham”

startvergadering vooroverleg – 18 oktober 2013

agenda

startvergadering

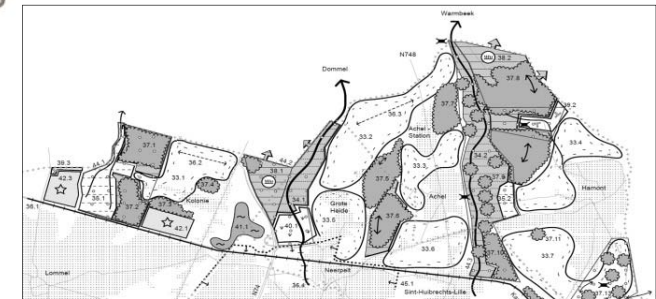
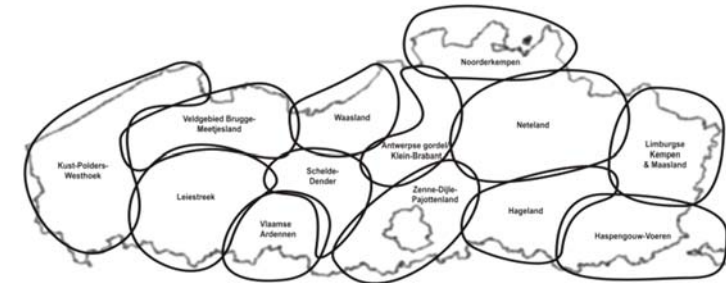
- kennismaking
- algemene situering planningsproces
 - afbakening gebieden natuurlijke en agrarische structuur in uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen
 - Geactualiseerde Sigmaplan
- situering plangebied
 - positionering binnen ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos
 - analyse bestaande ruimtelijke structuur
- gebiedsgericht inventariseren aandachtspunten
- verder verloop opstartfase

afbakening gebieden natuurlijke en agrarische structuur uitvoering geven aan het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen

■ 2003-2009

- overlegproces in 13 buitengebiedregio's
- gebiedsdekkende en geïntegreerde ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos
- operationele uitvoeringsprogramma's
 - herbevestiging gewestplan voor 538.000 ha agrarisch gebied
 - programma op te maken RUP's

■ 2010...

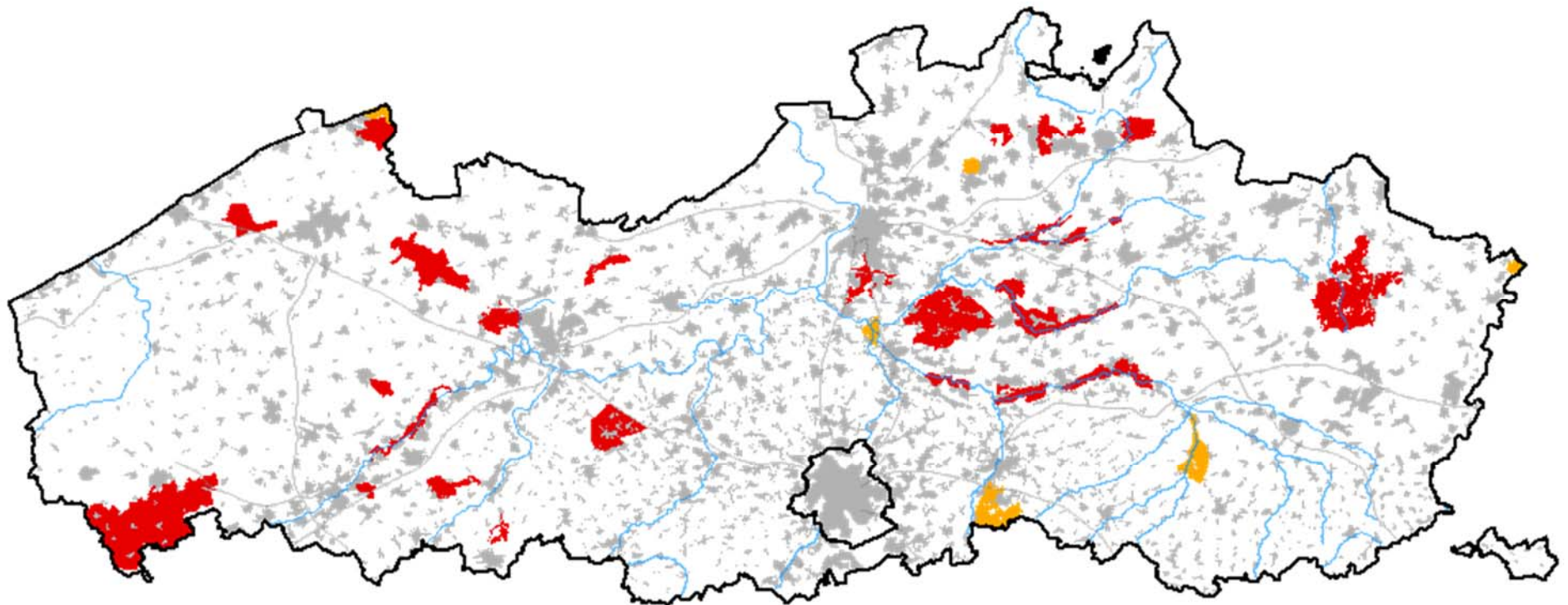
- keuze voor partnerschapsmodel met een breed voortraject
- gebiedsgericht programma met op te starten RUP's i.f.v. prioriteiten en evenwichten

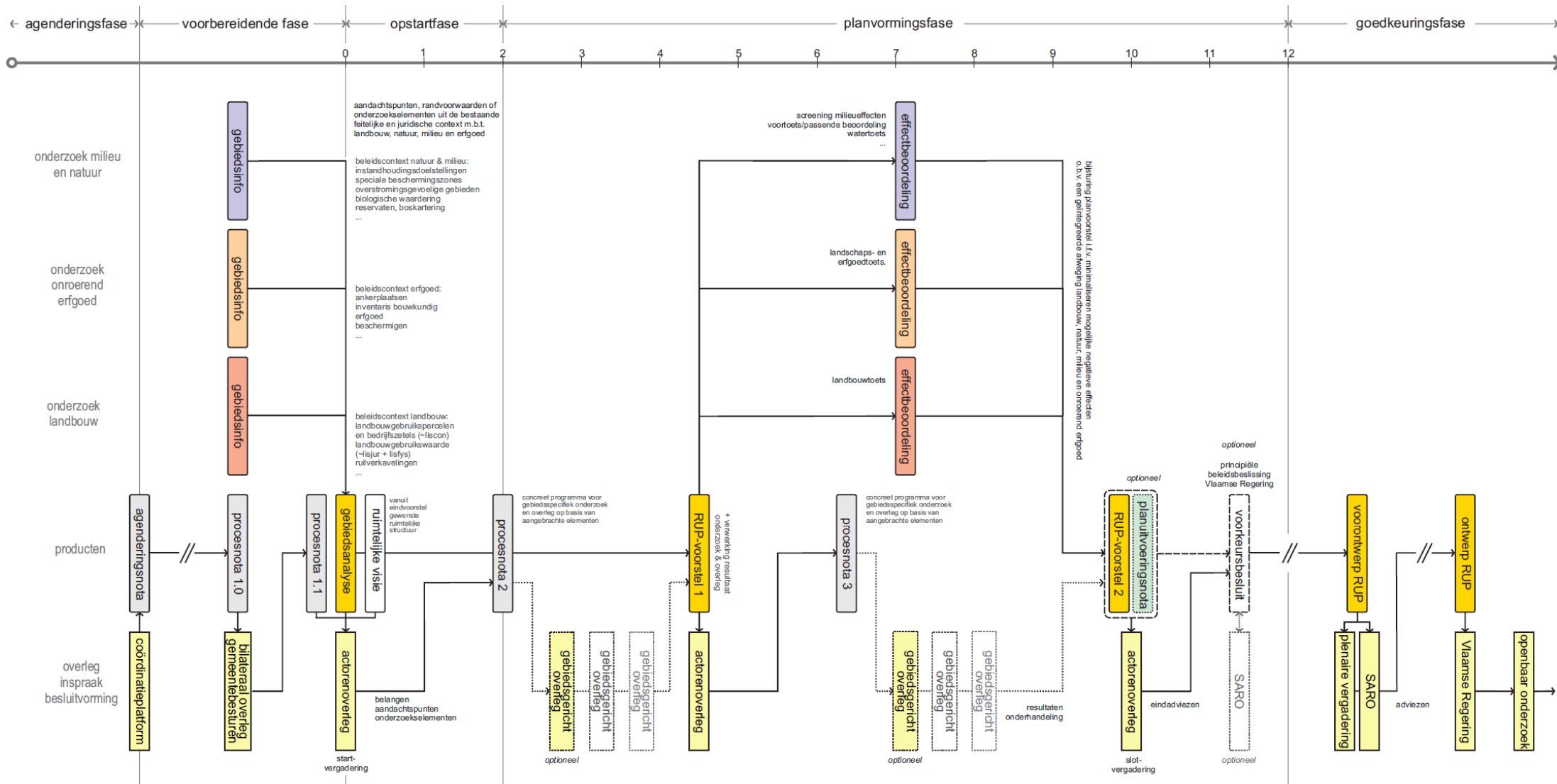

gebiedsgericht programma

start planningsproces na agendering gebied

- Gebieden waarvoor het vooroverleg lopend is
- Gebieden waarvoor het vooroverleg afgerond is

partnerschapsmodel

breed voortraject in vier fasen

opstartfase

- Oktober 2013 – januari 2014
- concretiseren lokaal participatietraject in procesnota
- tijdspad, wijze van overleg, wijze van onderzoek
- op maat van de aandachtspunten die partners inbrengen
- doel startvergadering
 - verfijnen van te onderzoeken gebied/programma
 - kennis nemen van belangen, aandachtspunten
 - formuleren van onderzoeksvragen
 - afspreken hoe de onderzoeksvragen aan te pakken

partnerschapmodel

breed voortraject in vier fasen

planvormingsfase

- Voorjaar 2014
- concreet uitwerken RUP-voorstel
 - onderzoek uitvoeren
 - gericht bi- en multilateraal overleg
 - eerste RUP-voorstel bespreken en aftoetsen
 - afspraken over planuitvoering
 - herwerken en finaliseren RUP-voorstel
 - eindbespreking en advies

partnerschapsmodel

breed voortraject in vier fasen

goedkeuringsfase

- Voorjaar 2014 – voorjaar 2015
- opmaak voorontwerp RUP
 - plenaire vergadering
 - advies SARO
- opmaak ontwerp RUP
- Vlaamse Regering stelt voorlopig vast
 - openbaar onderzoek
 - opmaak definitief RUP en advies Raad van State
- Vlaamse Regering stelt definitief vast

processtructuur overleg centraal

RUP-team

- administratie-overschrijdend team Vlaamse overheid
 - Ruimte Vlaanderen
 - Departement Landbouw en Visserij (ADLO)
 - Agentschap Onroerend Erfgoed (AOE)
 - Agentschap voor Natuur en Bos (ANB)
 - Waterwegen en zeekanaal NV

actorenoverleg

- provincie- en gemeentebesturen
- natuur-, landbouw en bosorganisaties en vereniging van landeigenaars

bi- en multilateraal overleg

- specifieke knelpunten, gebieden of thema's

producten

procesmatig en inhoudelijk

procesnota

- evoluerend
- weerslag van genomen en te zetten stappen in het overlegproces

tussentijdse RUP-voorstellen

- werkdocumenten in functie van vooroverleg
- met alle kenmerken van RUP: voorschriften + grafisch plan

planuitvoeringsnota

- optioneel en faciliterend
- engagementen van partners inzake verwerving, inrichting of beheer...
- afspraken over fasering en flankerende maatregelen

AFBAKENING GEBIEDEN NATUURLIJKE EN AGRARISCHE STRUCTUUR REGIO SCHELDE-DENDER

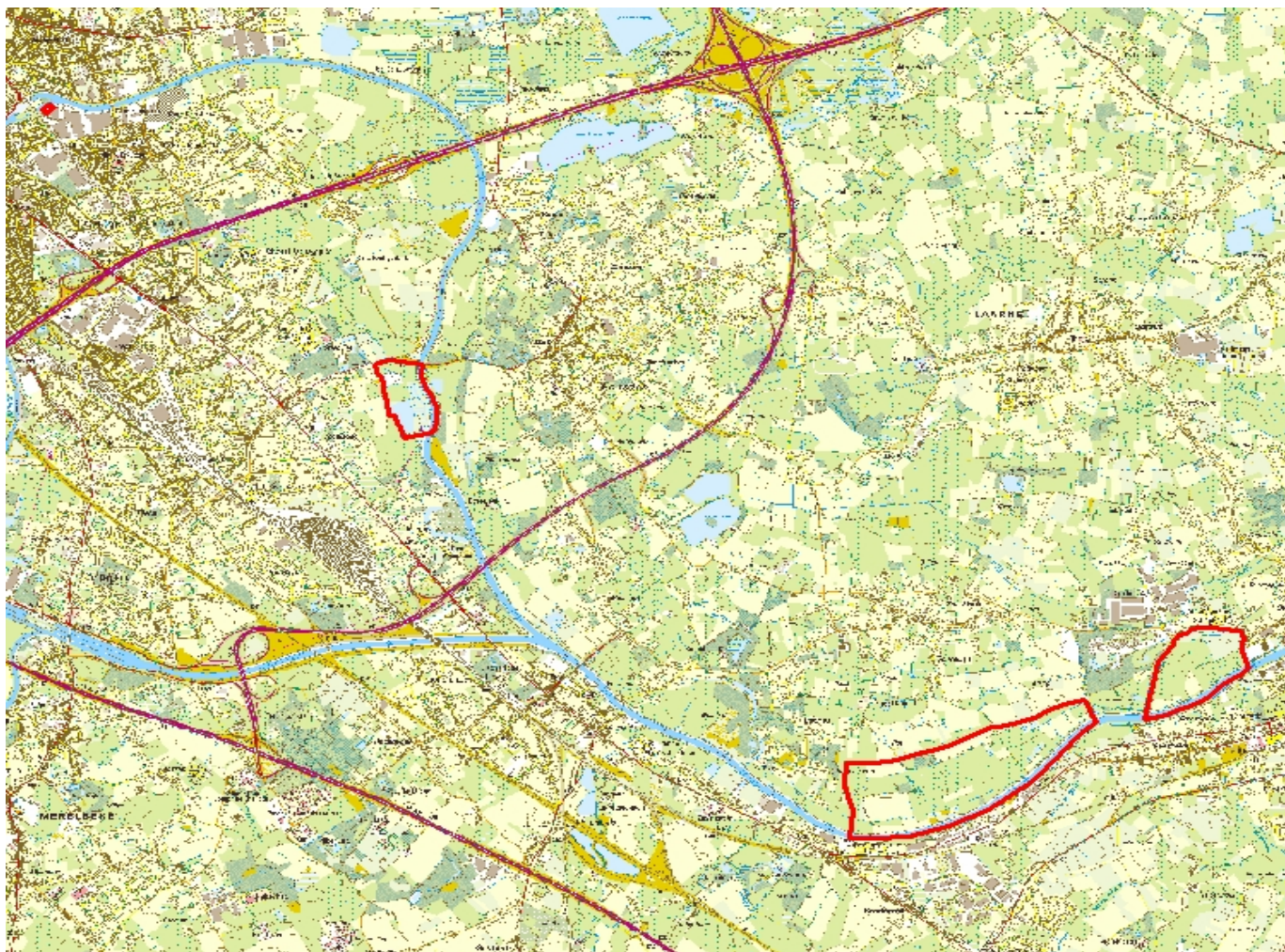

gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan
“Zeeschelde Gentbrugge-Melle en Bastenakkers-Ham”

situering, context en analyse bestaande structuur

situering plangebied begrenzing

planningscontext

relevante beleidsbeslissingen en -processen

- ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos regio Schelde-Dender
 - visie en concepten
 - herbevestigde agrarische gebieden
 - operationeel uitvoeringsprogramma

- Geactualiseerde Sigmaplan

ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos

regio Schelde-Dender

ruimtelijk concept

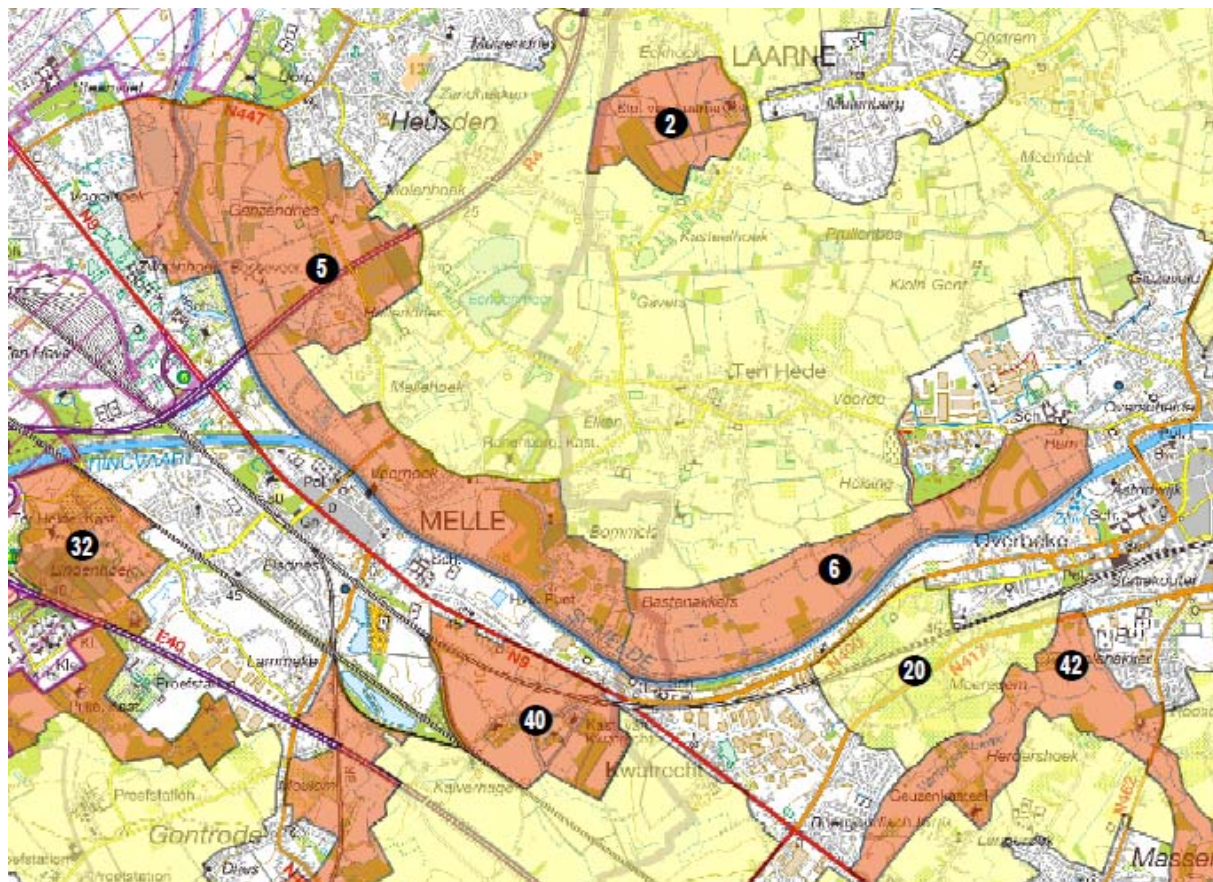
- Behoud en versterking van het gevarieerd valleilandschap met ruimte voor natuurlijke waterberging met verweving tussen landbouw en natuur

ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos

regio Schelde-Dender

operationeel
uitvoeringsprogramma

analyse bestaande ruimtelijke structuur

fysisch systeem

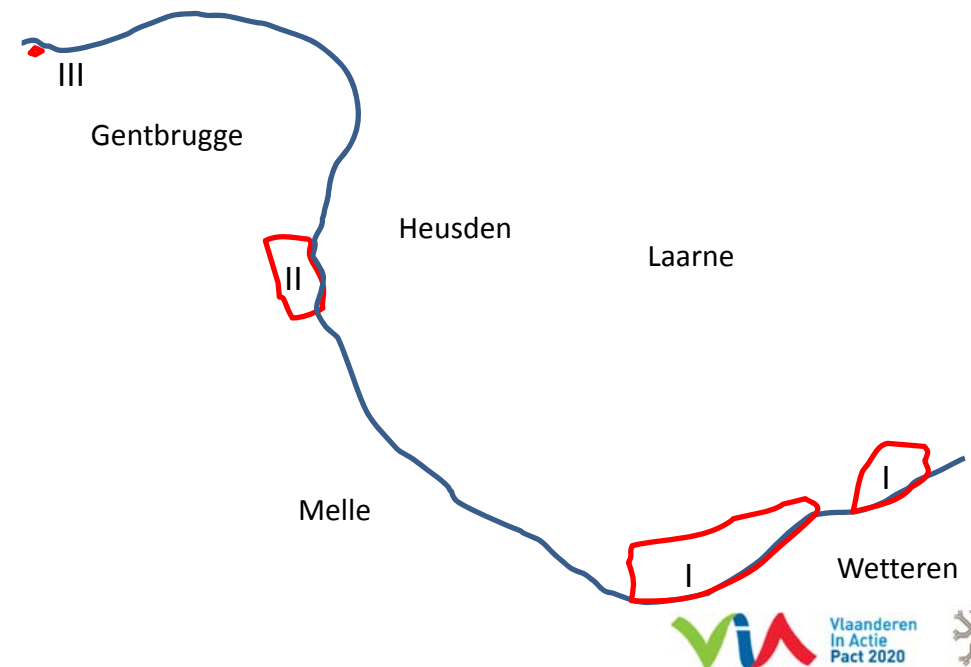
Schelde als structuurbepalend element

3 deelgebieden

I : Bastenakkers-Ham

II : voormalige zandwinningsput
Melle

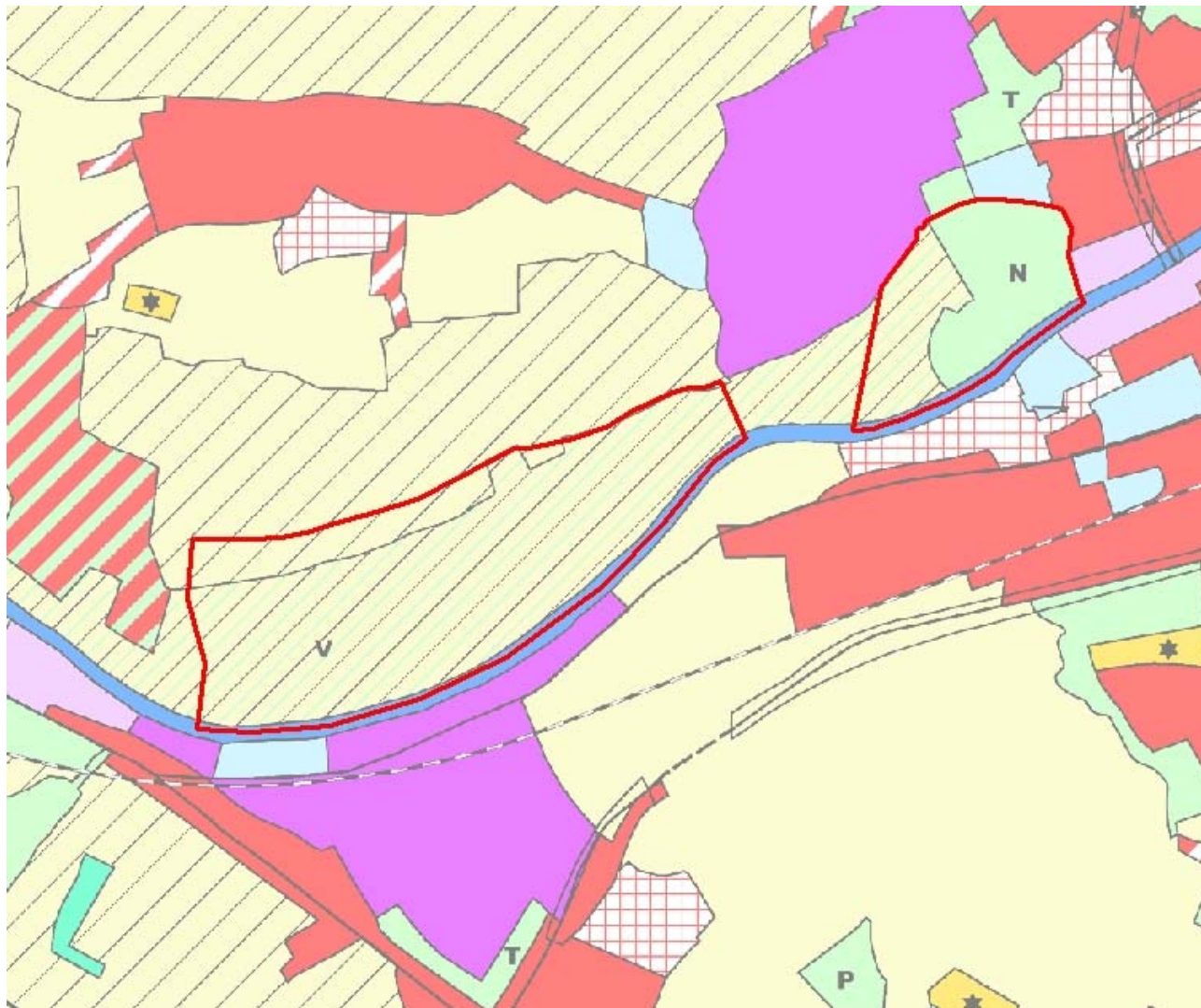
III : Het eilandje Gentbrugge

analyse bestaande juridische structuur

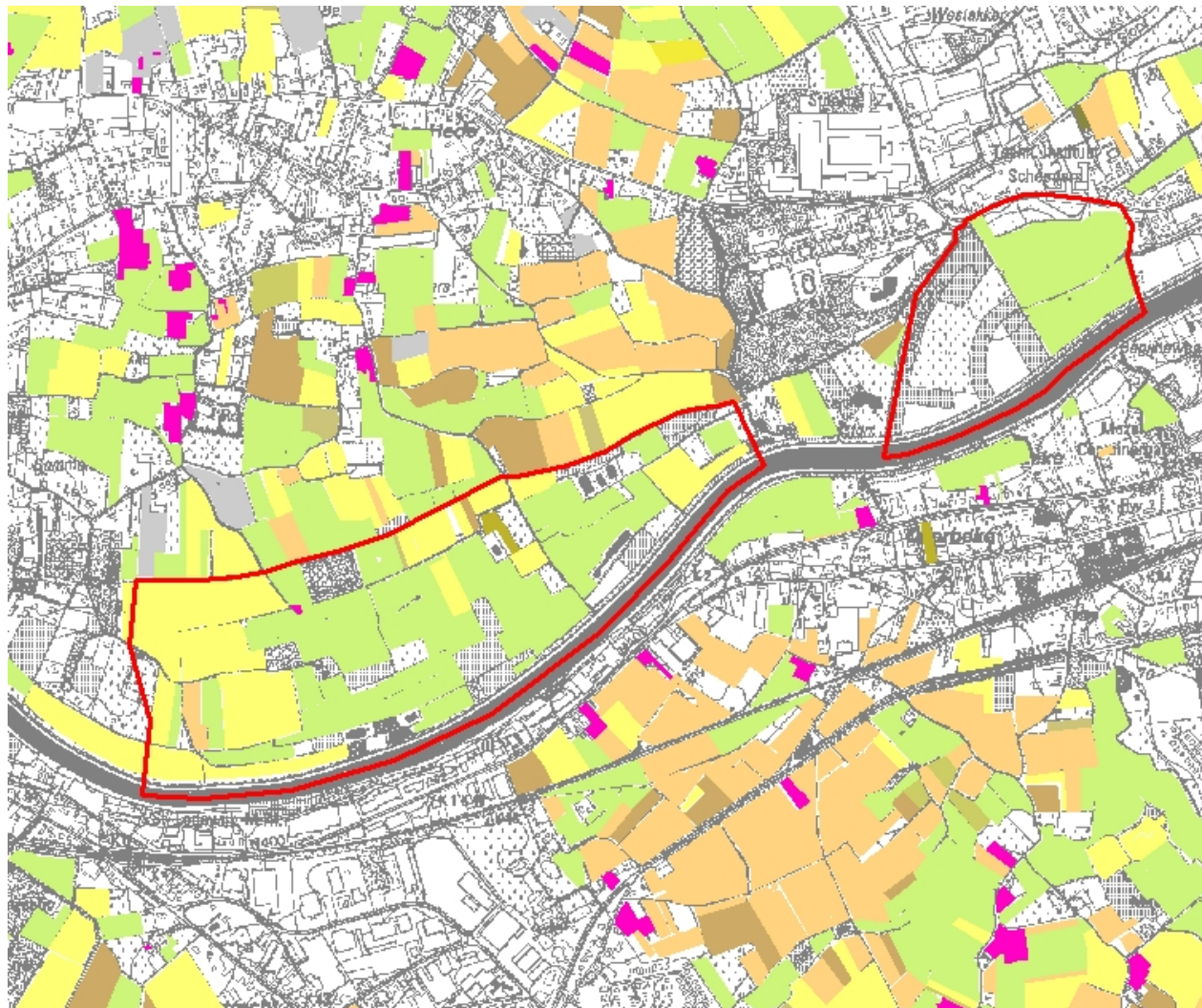
Bastenakkers-Ham

analyse bestaande ruimtelijke structuur

Bastenakkers-Ham agrarische structuur

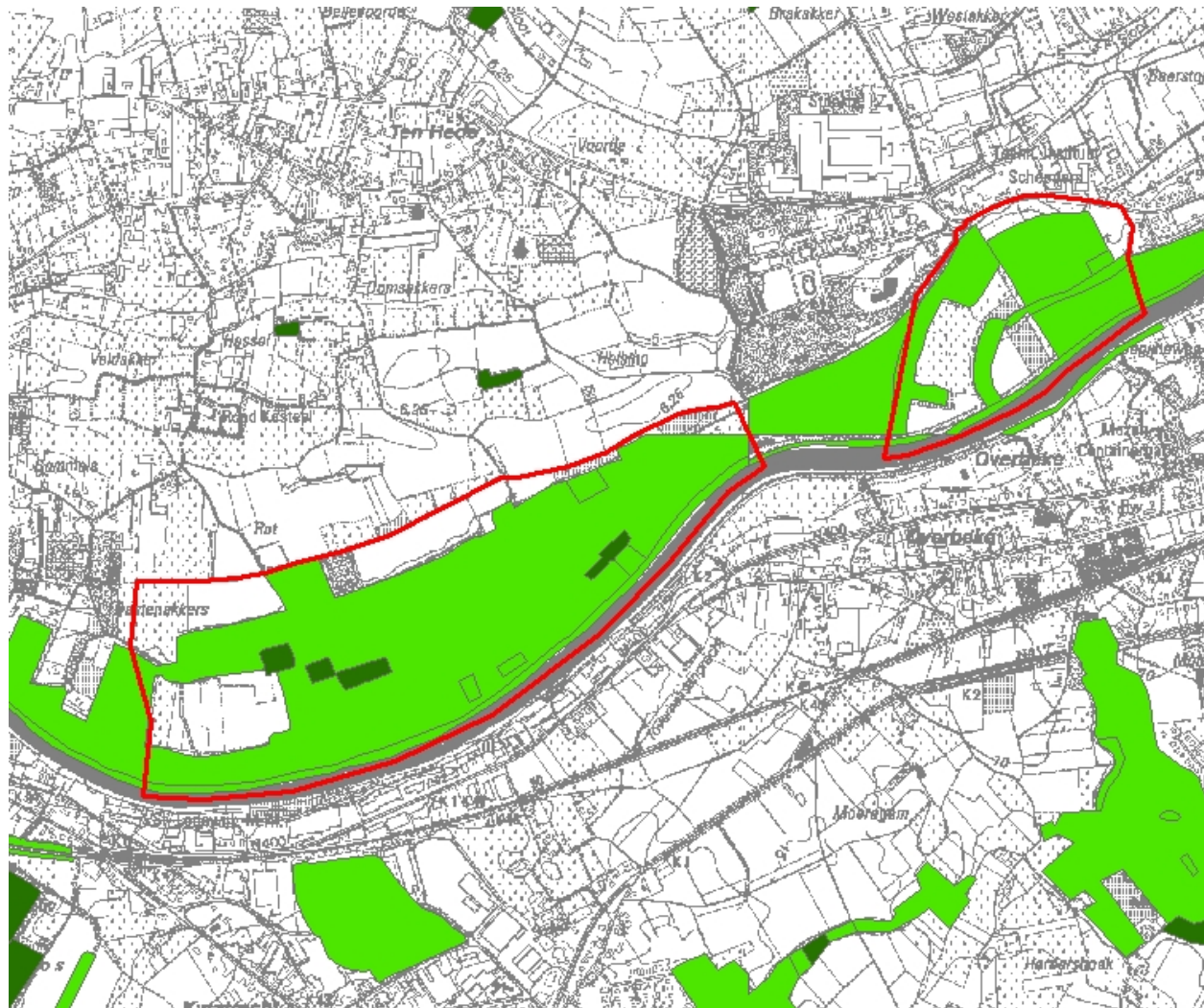
actueel
landbouwgebruik :
voornamelijk grasland
en akkers

1 landbouwzetel

analyse bestaande ruimtelijke structuur

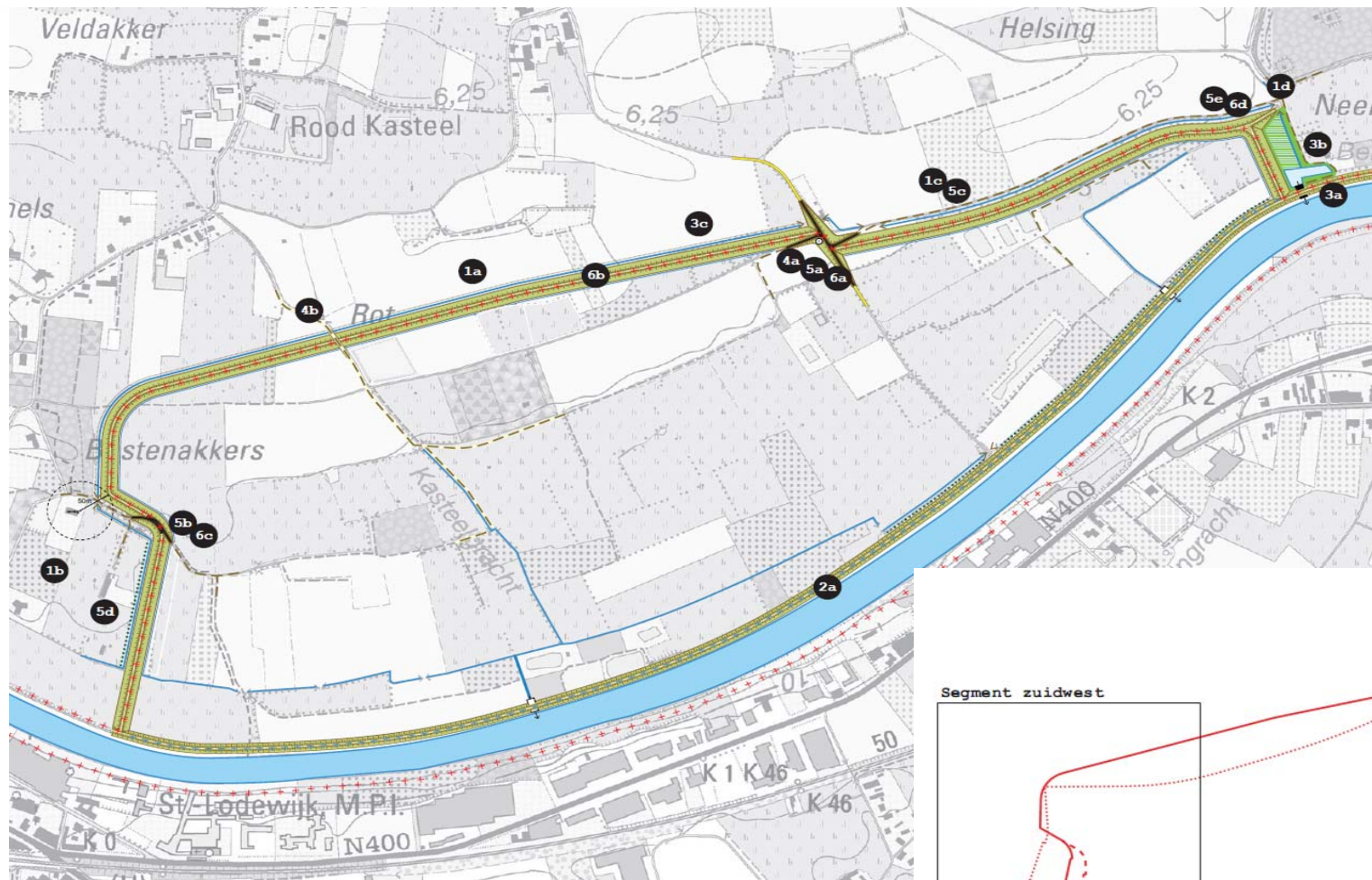
Bastenakkers-Ham natuurlijke structuur

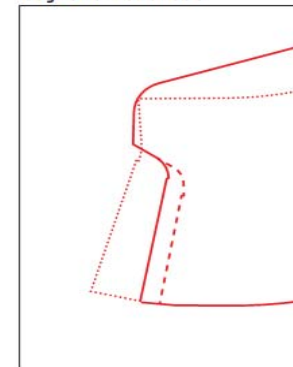
Grotendeels waardevol met kleinere zeer waardevolle percelen

DEELGEBIED BASTENAKKERS TE WETTEREN

Segment zuidwest

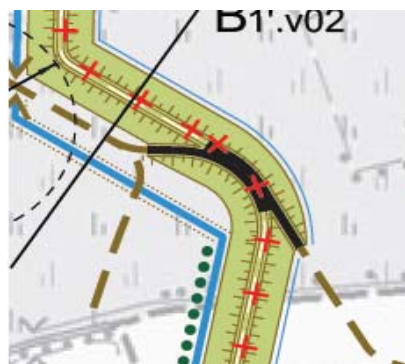
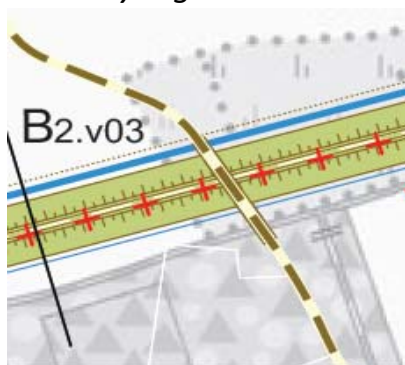

- SCENARIO 1 (dotted line)
- SCENARIO 2 ——— (solid line)
- SCENARIO 3 - - - (dashed line)

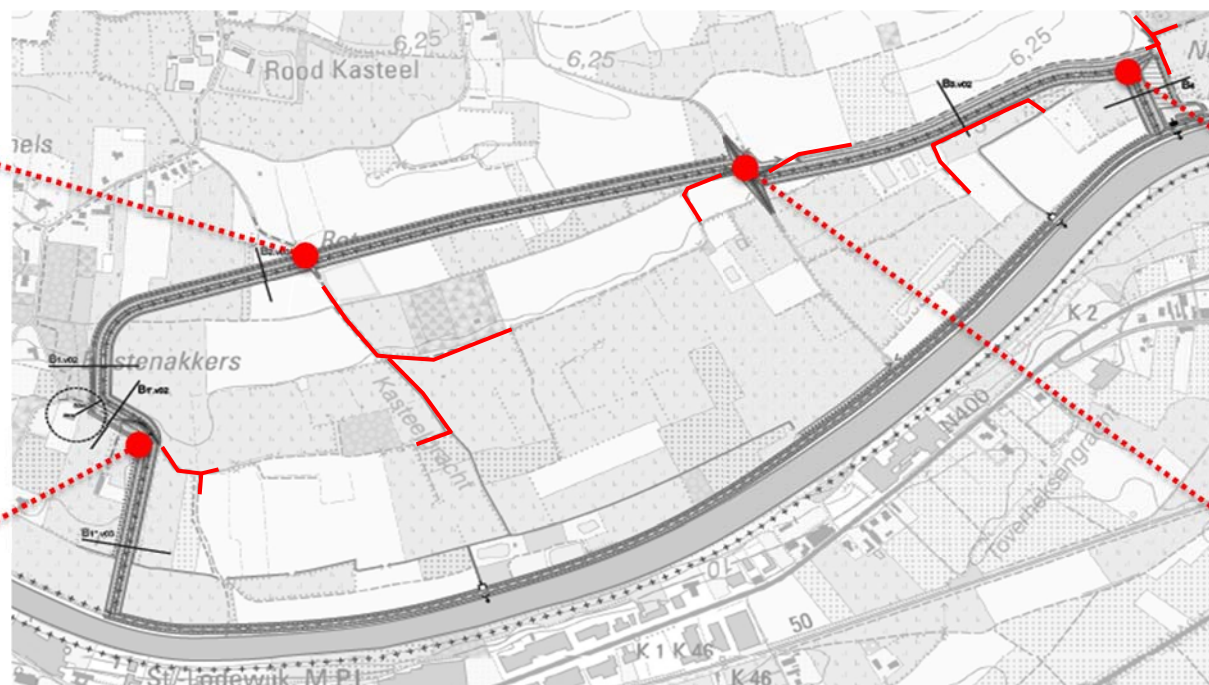

RINGDIJK BASTENAKKERS TOEGANKELIJKHEID EN LANDSCHAPPELIJKE ELEMENTEN

Rynegiersrede

Bastenakkerstraat

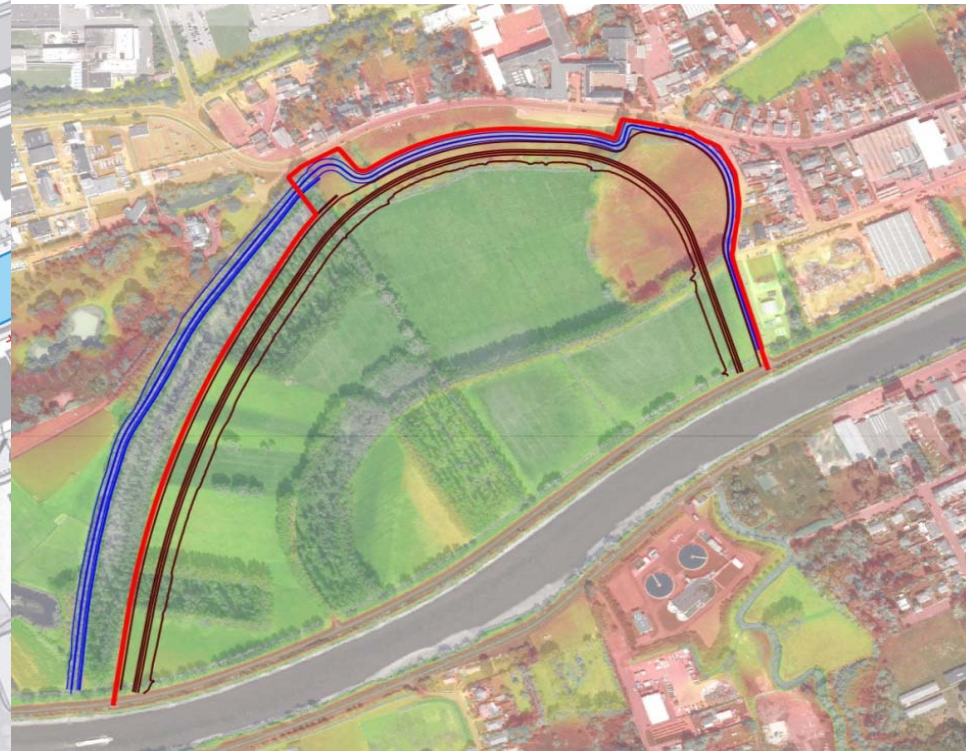
Voordestraat

Bastenackers

DEELGEBIED HAM TE WETTEREN

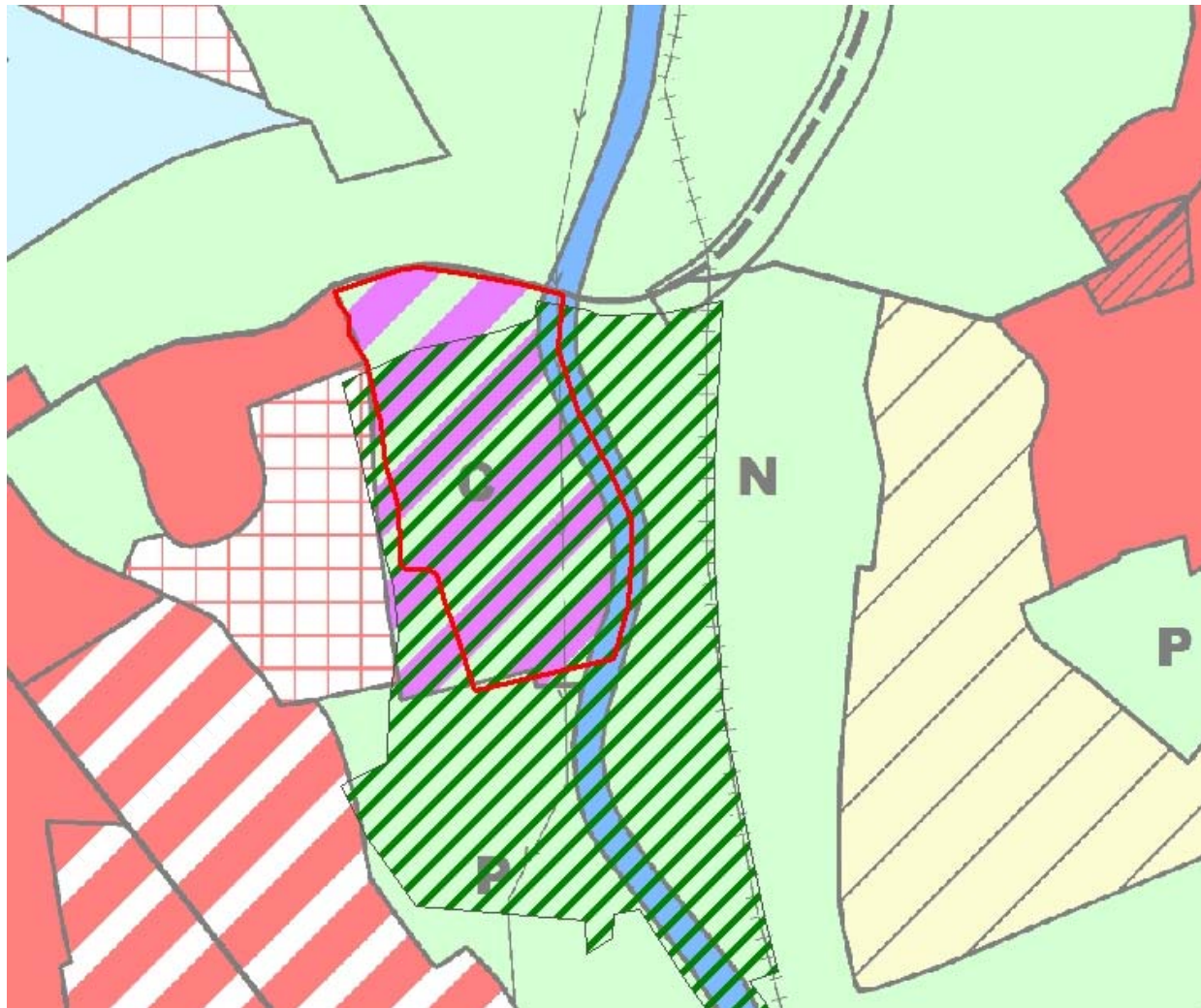

Afstemming gemeentelijk RUP

analyse bestaande juridische structuur

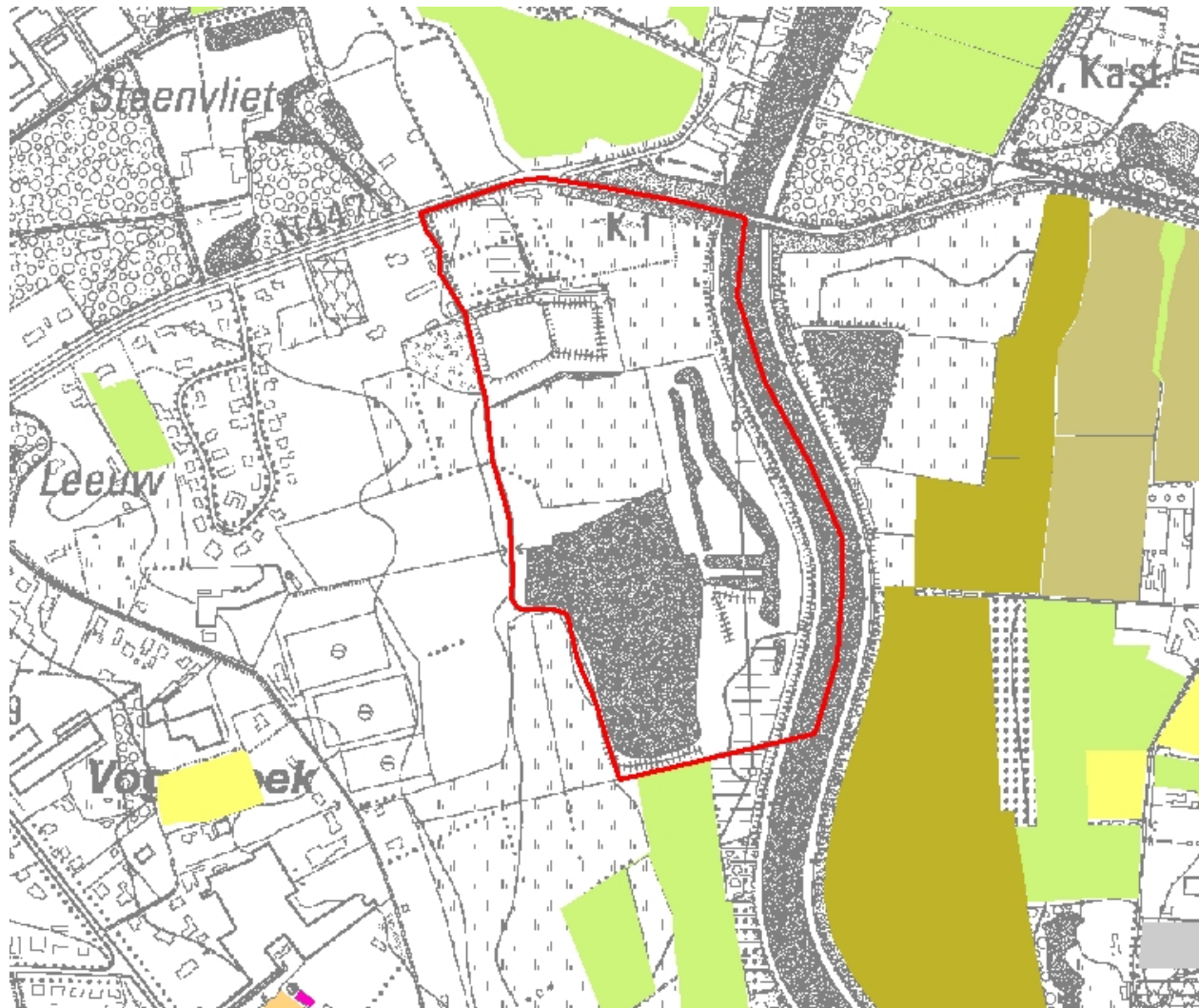
Ontginningsput Melle

analyse bestaande ruimtelijke structuur

Ontginningsput Melle agrarische structuur

Geen landbouwgebruik

analyse bestaande ruimtelijke structuur

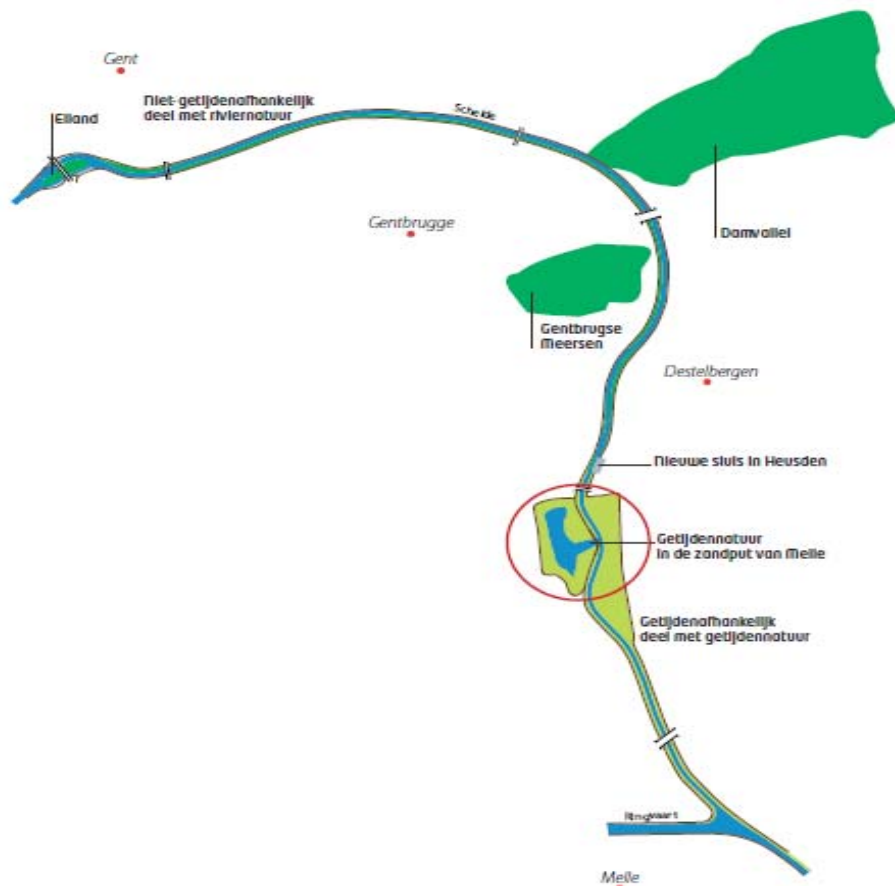
Ontginningsput Melle natuurlijke structuur

Langs
Scheldeoever
zeer waardevol

MER – VOORKEURSVARIANT - ZANDPUT MELLE

analyse bestaande juridische structuur

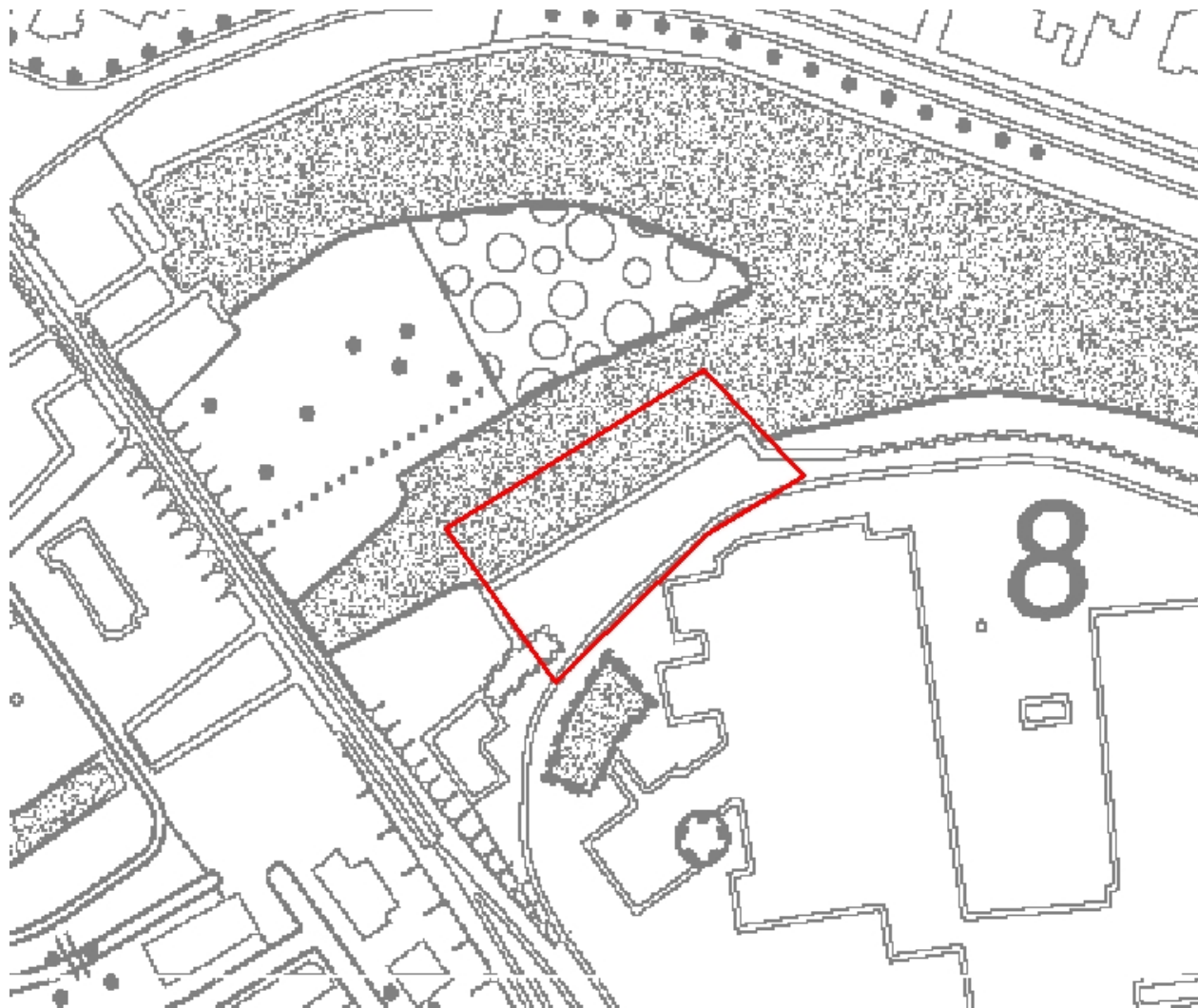
Eilandje BPA Arbed Noord

analyse bestaande ruimtelijke structuur

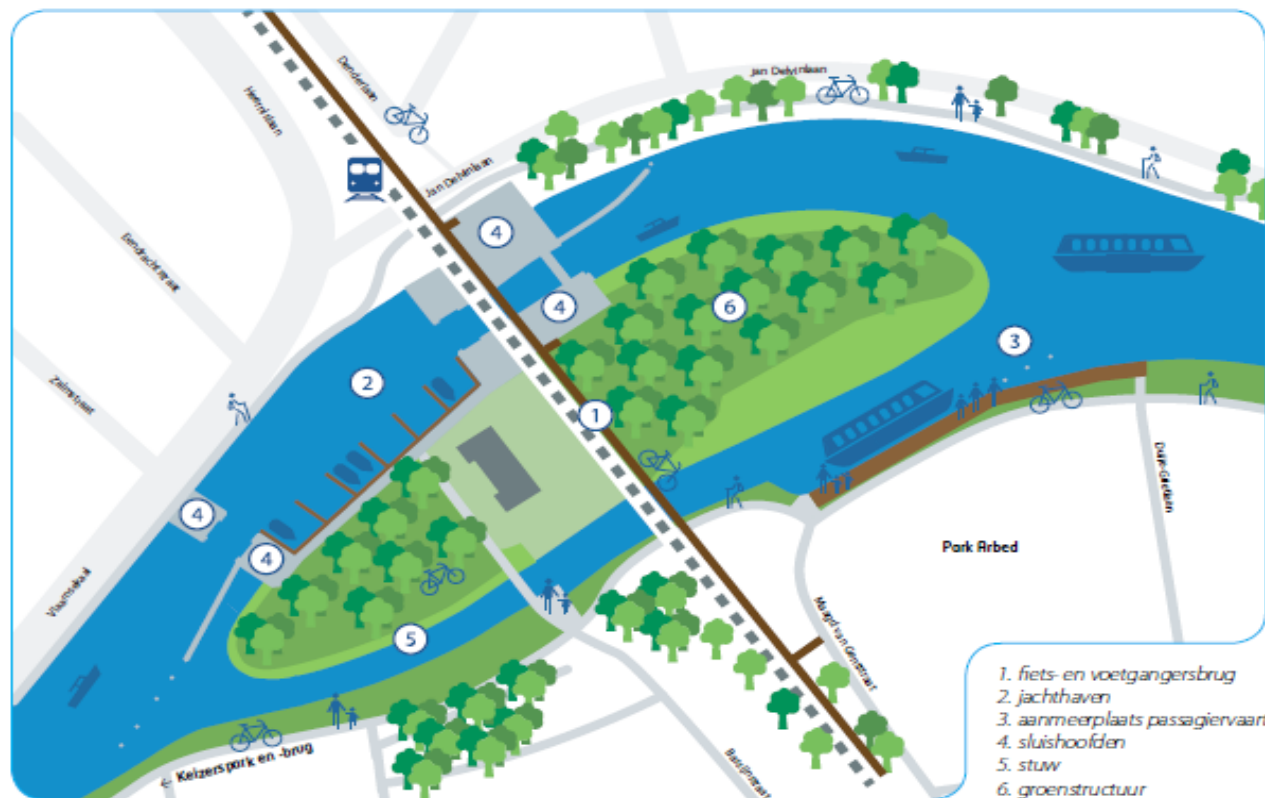
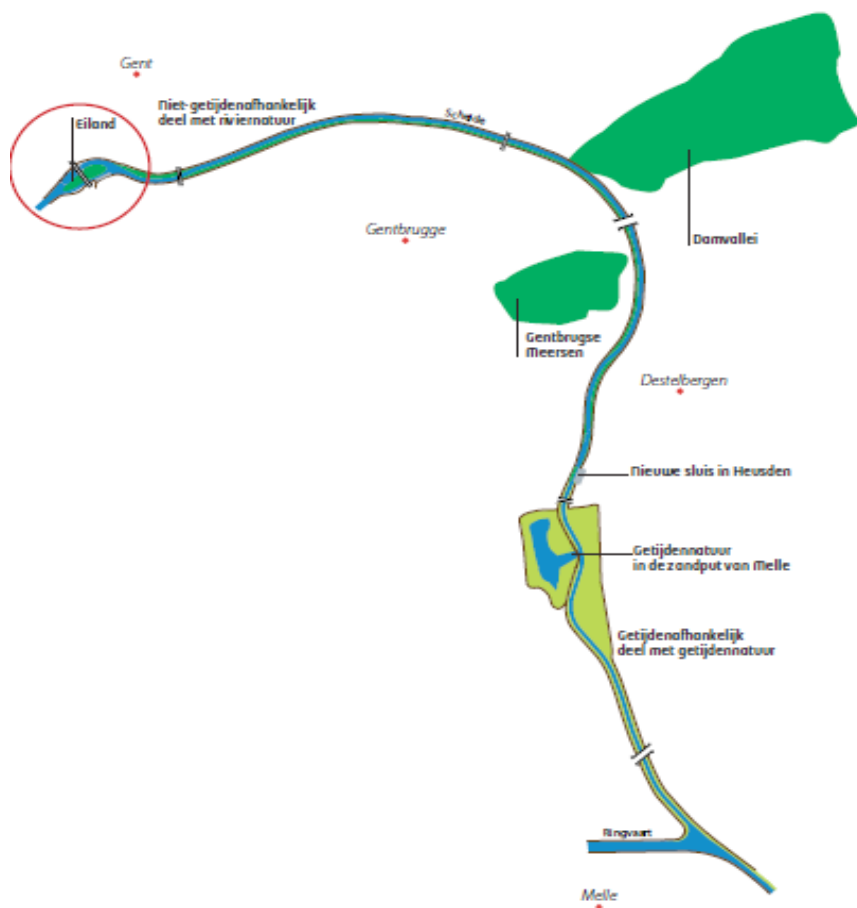
Eilandje agrarische – natuurlijke structuur

Gelegen binnen het
stedelijk gebied Gent
Geen landbouwgebruik
Geen biologische
waarde gekarteerd

MER – VOORKEURSVARIANT - EILAND GENTBRUGGE

gebiedsspecifieke aandachtspunten

richten verder overleg en onderzoek

discussiepunten gekend uit eerdere adviezen/standpunten
af te stemmen punten met elementen uit gemeentelijk ruimtelijk
structuurplan

...

procesafspraken

start planningsfase

aanvullingen op onderzoeksvragen en aandachtspunten procesnota
overmaken tegen 8 november 2013

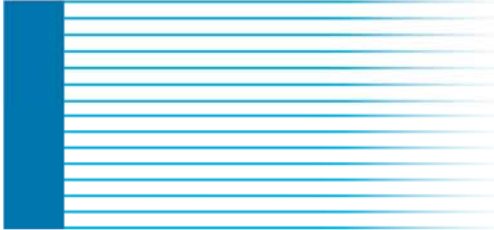
via e-mail naar agnas@rwo.vlaanderen.be

betreft: advies opstartfase RUP “Zeeschelde Gentbrugge-Melle en
Bastenakkers-Ham”

gelieve in alle contacten de naam van het RUP te vermelden!

documenten RUP-proces

website www.vlaanderen.be/agnas

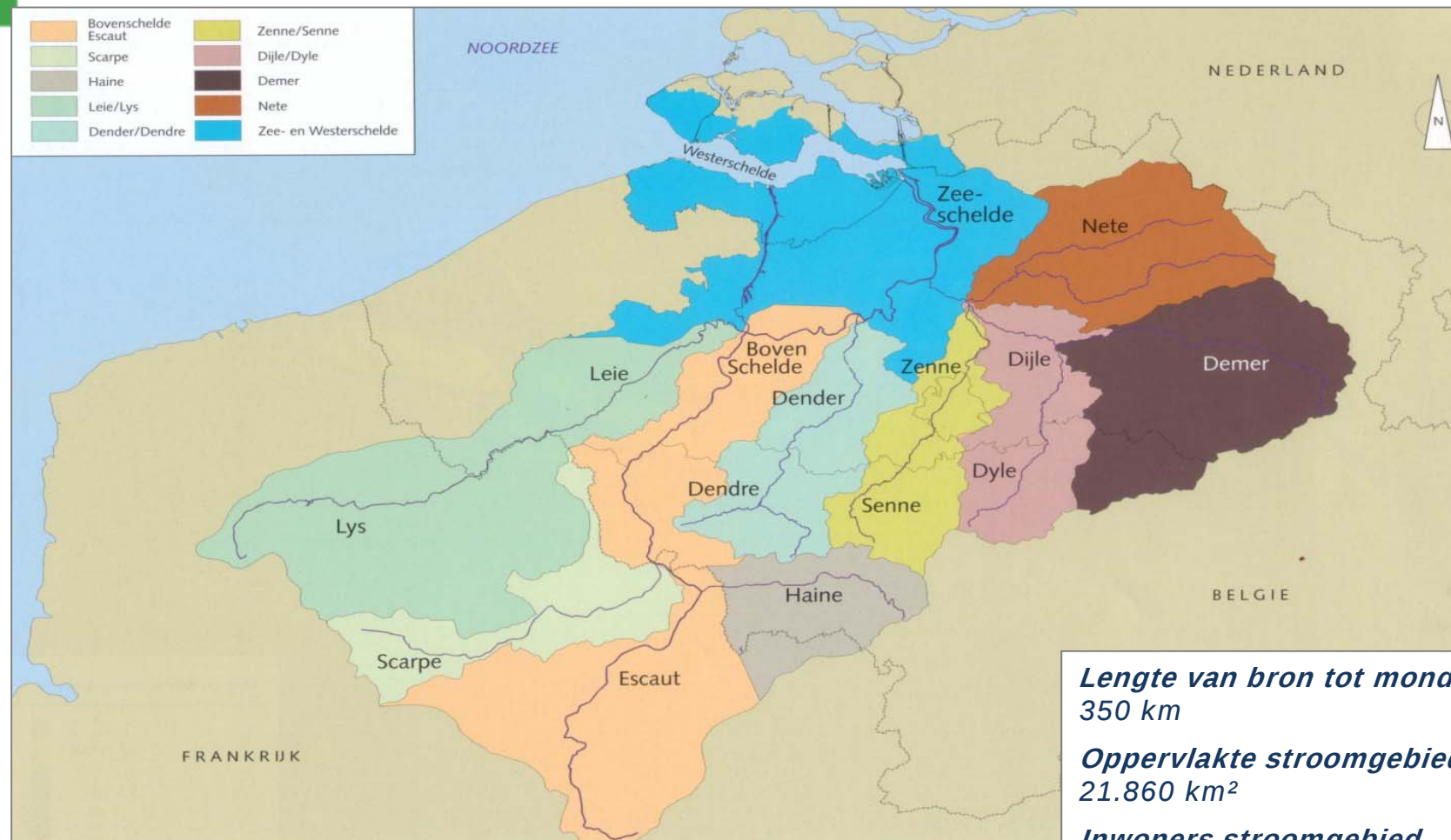
Zeeschelde Gentbrugge-Melle en Bastenakkers-Ham

Voorstelling GRUP

18 oktober 2013

S van Schelde

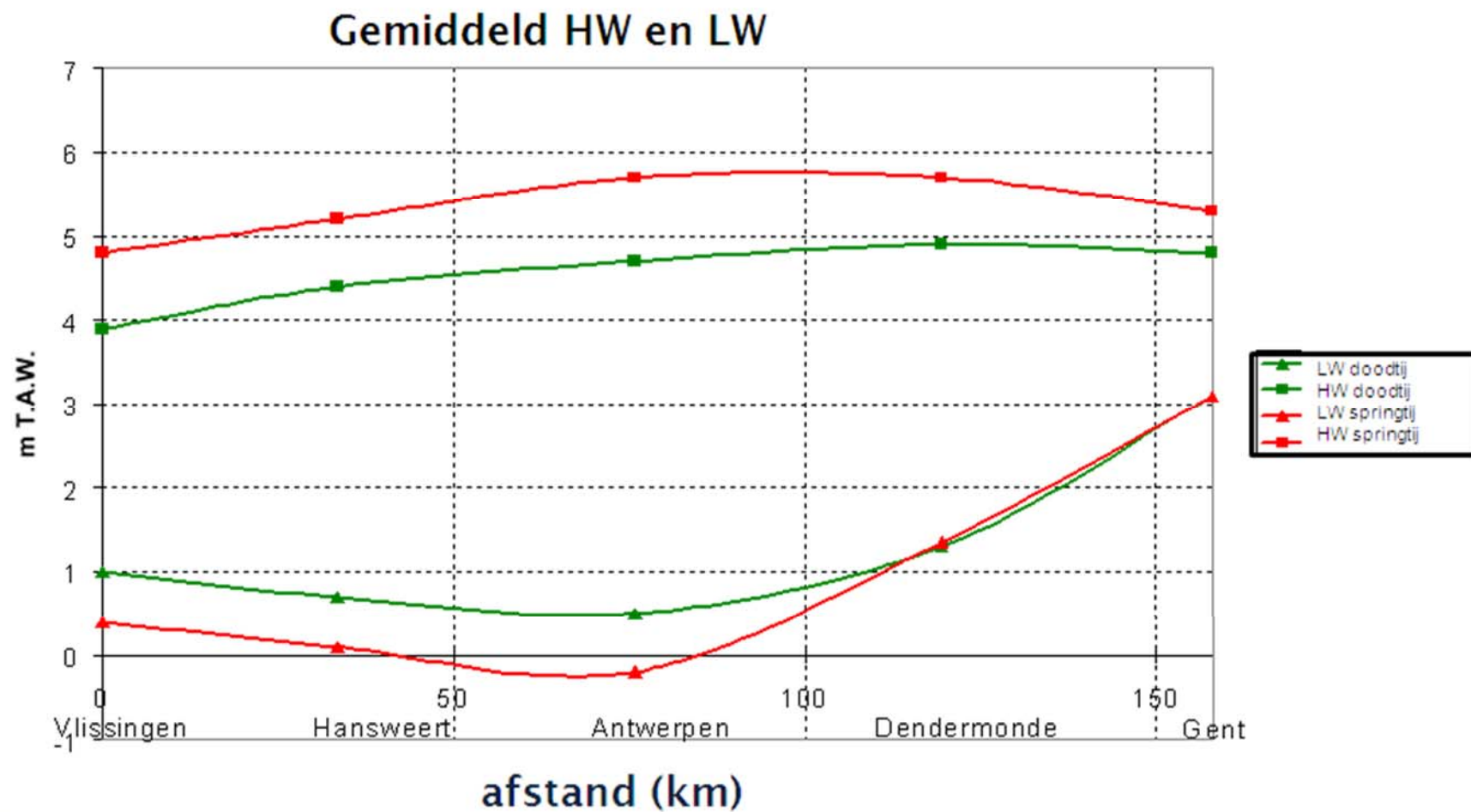

Lengte van bron tot monding
350 km

Oppervlakte stroomgebied
21.860 km²

Inwoners stroomgebied
10.500.000 mensen

Getij

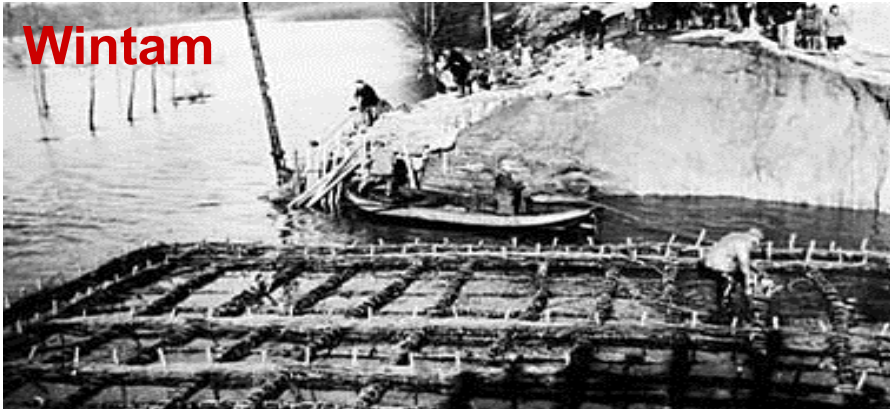
Aanleiding en situering van het Sigmoplan

Foto: overstroming Ruisbroek 1976

Aanleiding : Overstromingen 1953 & 1976

Wintam

Baasrode

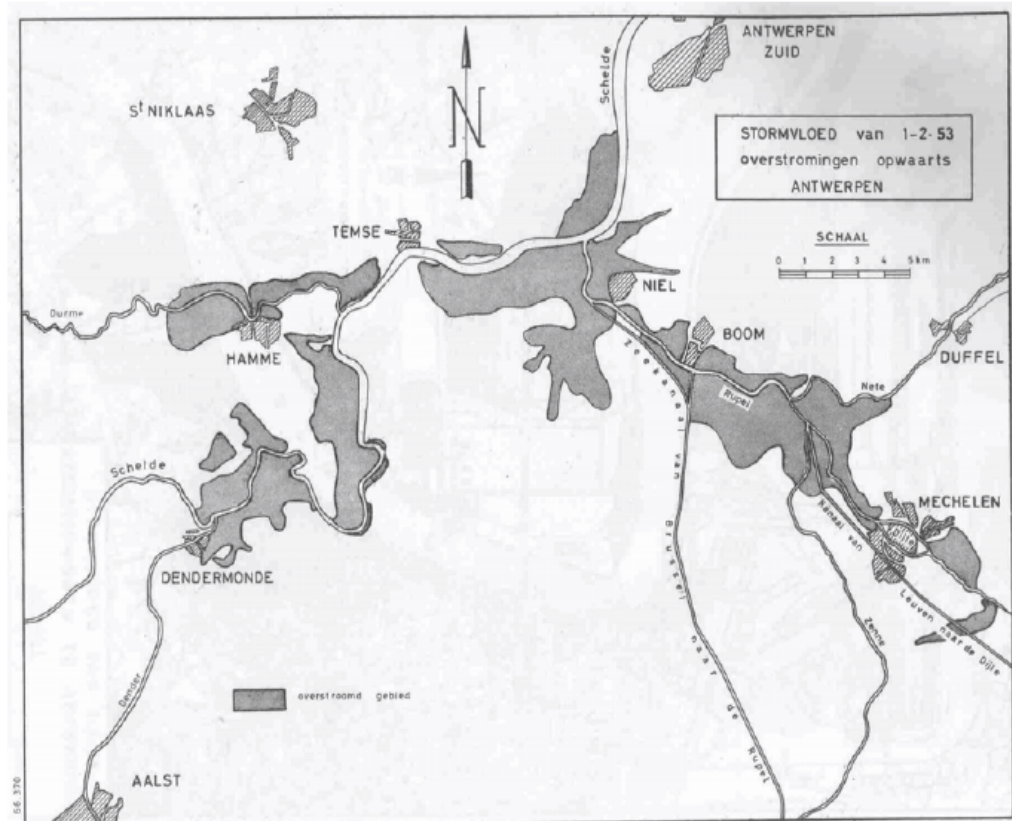
Wintam

Antwerpen

Aanleiding : Overstroming 1953

Figuur 10: Overstromingen op 1 februari 1953 stroomopwaarts Antwerpen (Bestuur der Waterwegen, 1966)

Overstromingskaart 1953

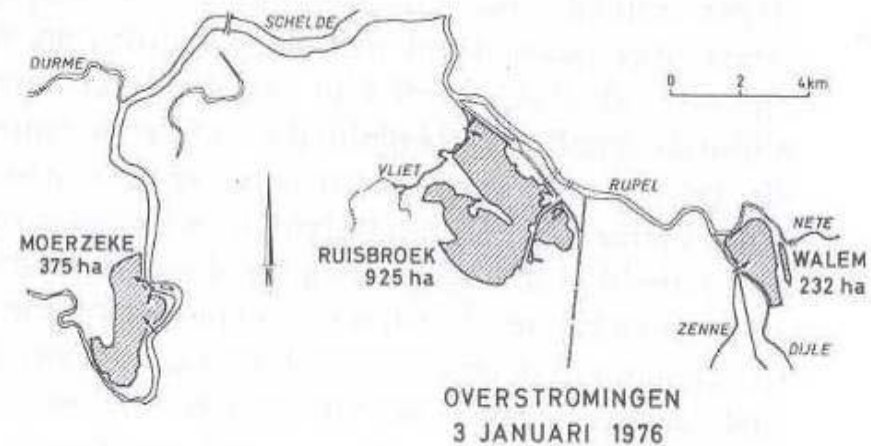
Aanleiding en situering

■ Beslissing:

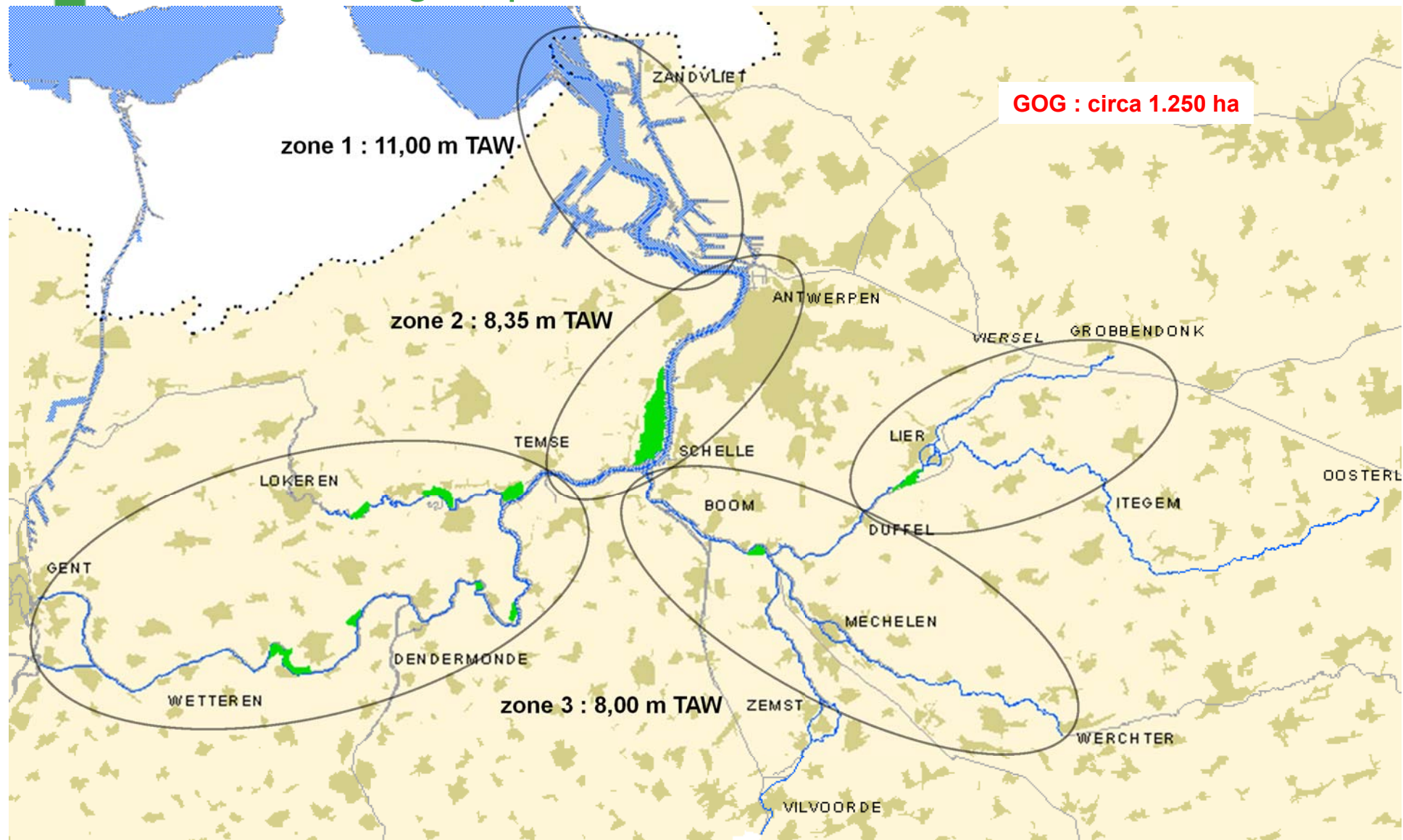
- Ministerraad van 18 februari 1977
→ uitvoering van het SIGMAPLAN

■ Doelstelling:

- beveiligingen van het Zeescheldebekken tegen stormvloed en vanuit de Noordzee met een kans op voorkomen van 1 % per eeuw
→ cfr. Deltaplan op de Westerschelde
- → 8.97 m T.A.W. te Antwerpen

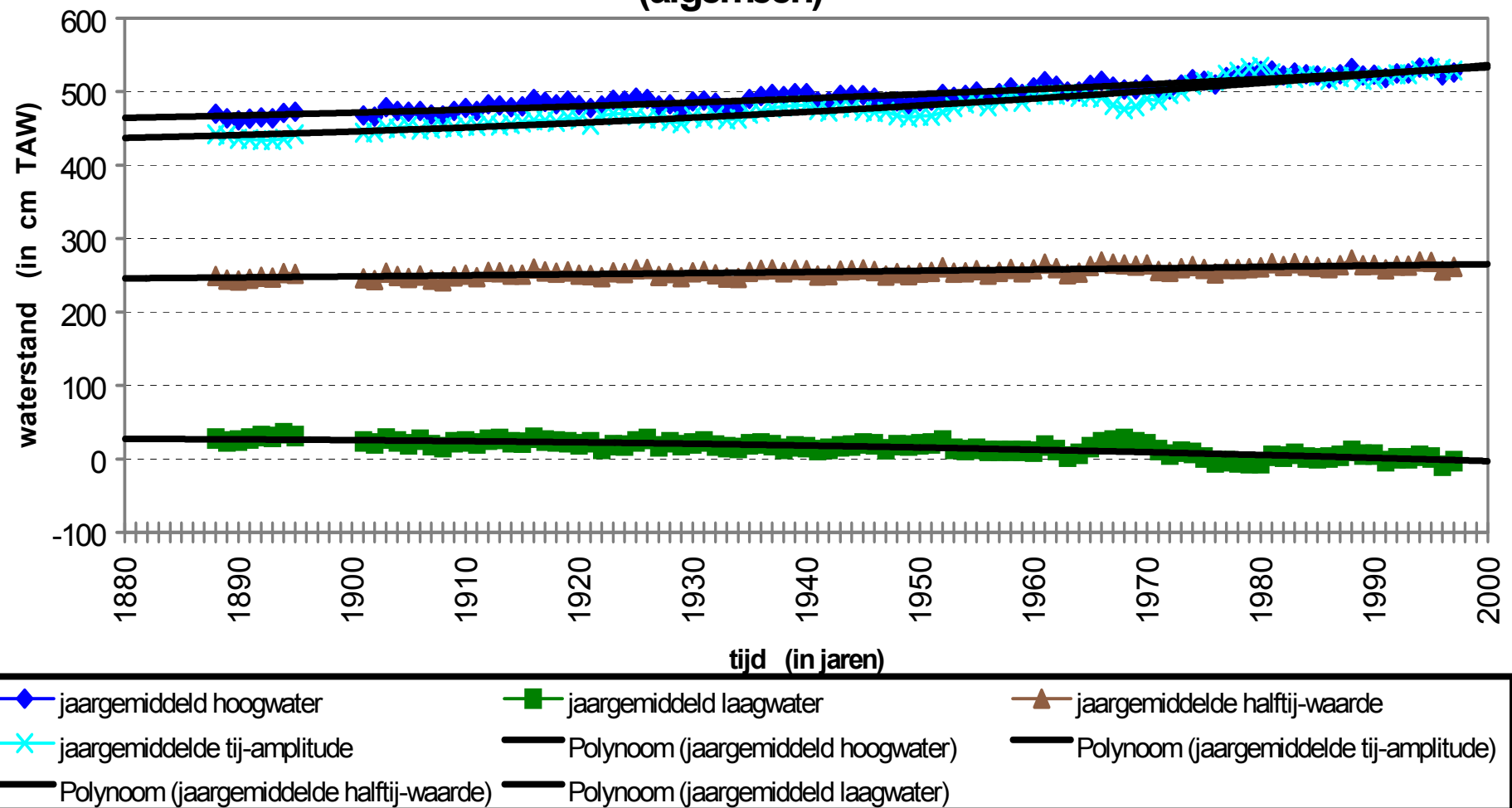

Realisaties Sigmaplan 1977

■ Begin 21ste eeuw: actualisatie nodig

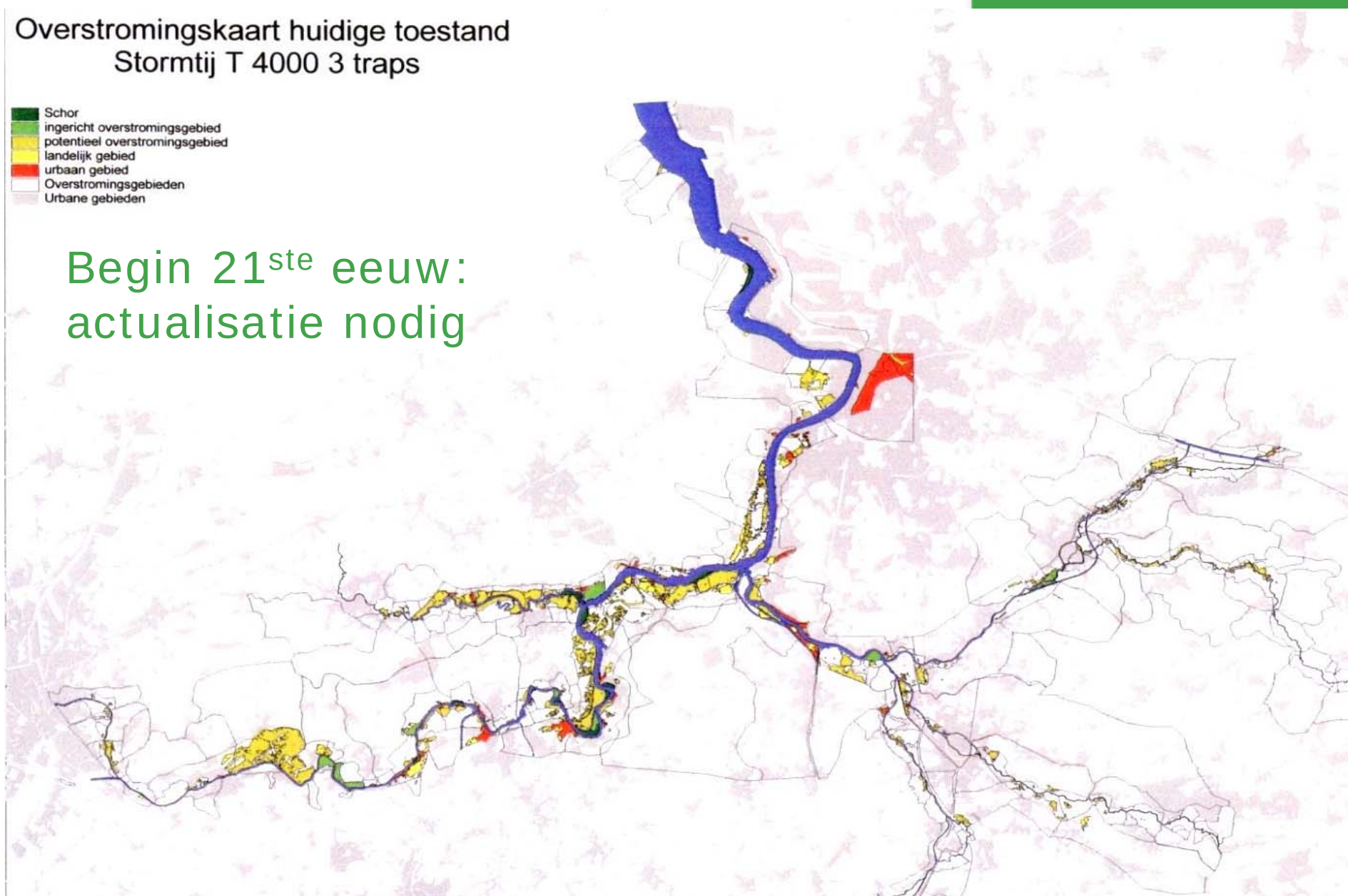
**Zeeschelde te Antwerpen - Loodsgebouw : langjarige tij-evolutie
(algemeen)**

Overstromingskaart huidige toestand Stormtij T 4000 3 traps

- Schor
- ingericht overstroomingsgebied
- potentieel overstroomingsgebied
- landelijk gebied
- urbaan gebied
- Overstromingsgebieden
- Urbane gebieden

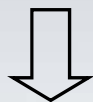
Begin 21ste eeuw:
actualisatie nodig

Begin 21ste eeuw: actualisatie nodig

- Klimaatveranderingen
- Nieuwe visie watermanagement
- ‘Ruimte voor water’

Actualisatie SIGMAplan

Goedkeuring Vlaamse Regering 22 juli 2005

Beslissingsproces

▪ Langetermijnvisie Schelde-estuarium

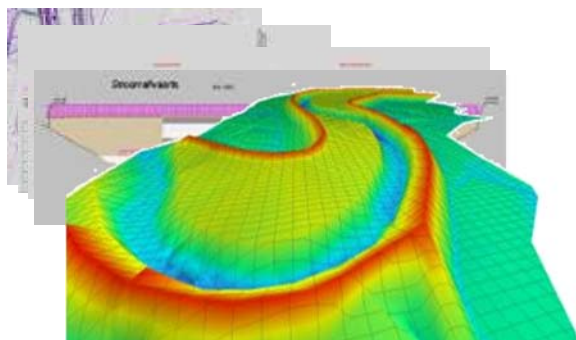
- 01-2001: vastlegging LTV (drie functies V, T en N)
- 03-2002: Tweede Memorandum van Overeenstemming opstellen van gezamenlijke OS 2010 via een grensoverschrijdende samenwerking binnen een periode van twee jaar
- 03-2005: Derde Memorandum van Overeenstemming
- 07-2005: bekrachtiging SIGMAPLAN door de Vlaamse Regering
- 04-2006: bijkomende beslissingen door de Vlaamse Regering

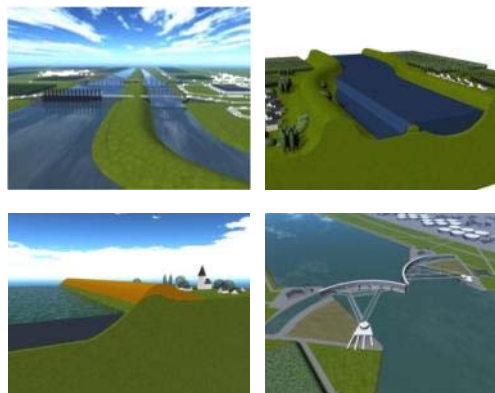
Complex plan Meerdere doelstellingen

- **Meerdere doelstellingen → veel stakeholders**
 - Veiligheid: waterwegbeheerder, omwonenden, ...
 - Natuur: natuur- en milieubewegingen, ...
 - Economie: MKBA, scheepvaart, landbouw,...
 - Recreatie: fietsers, wandelaars, ...
- **Vergt soms moeilijke keuzes**

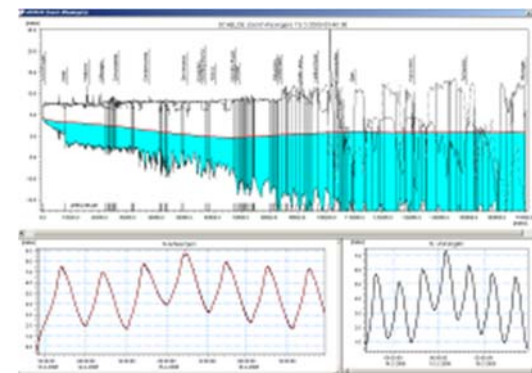
Goed onderbouwd plan Wetenschappelijke studies

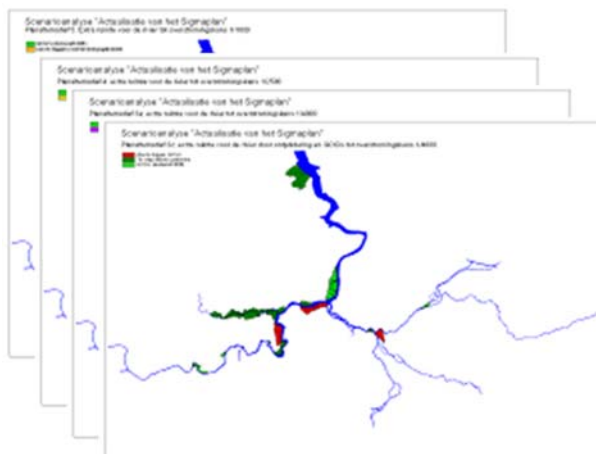
Stap 1

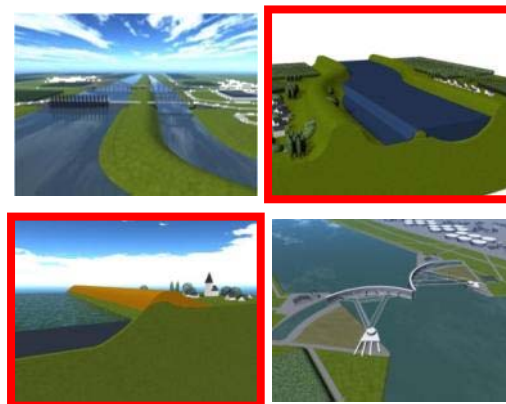
Stap 2

Stap 3

Stap 4

Stap 5

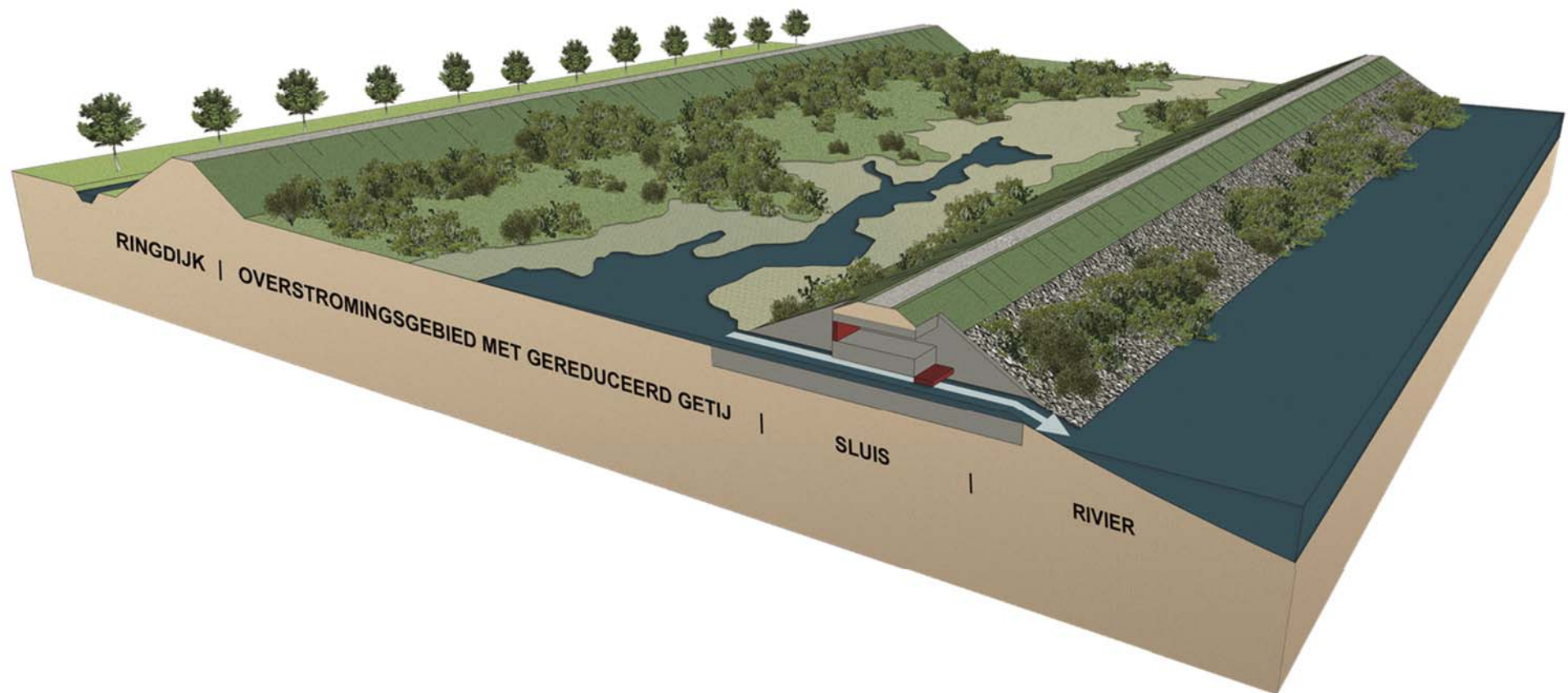
Stap 6

Geplande ingrepen

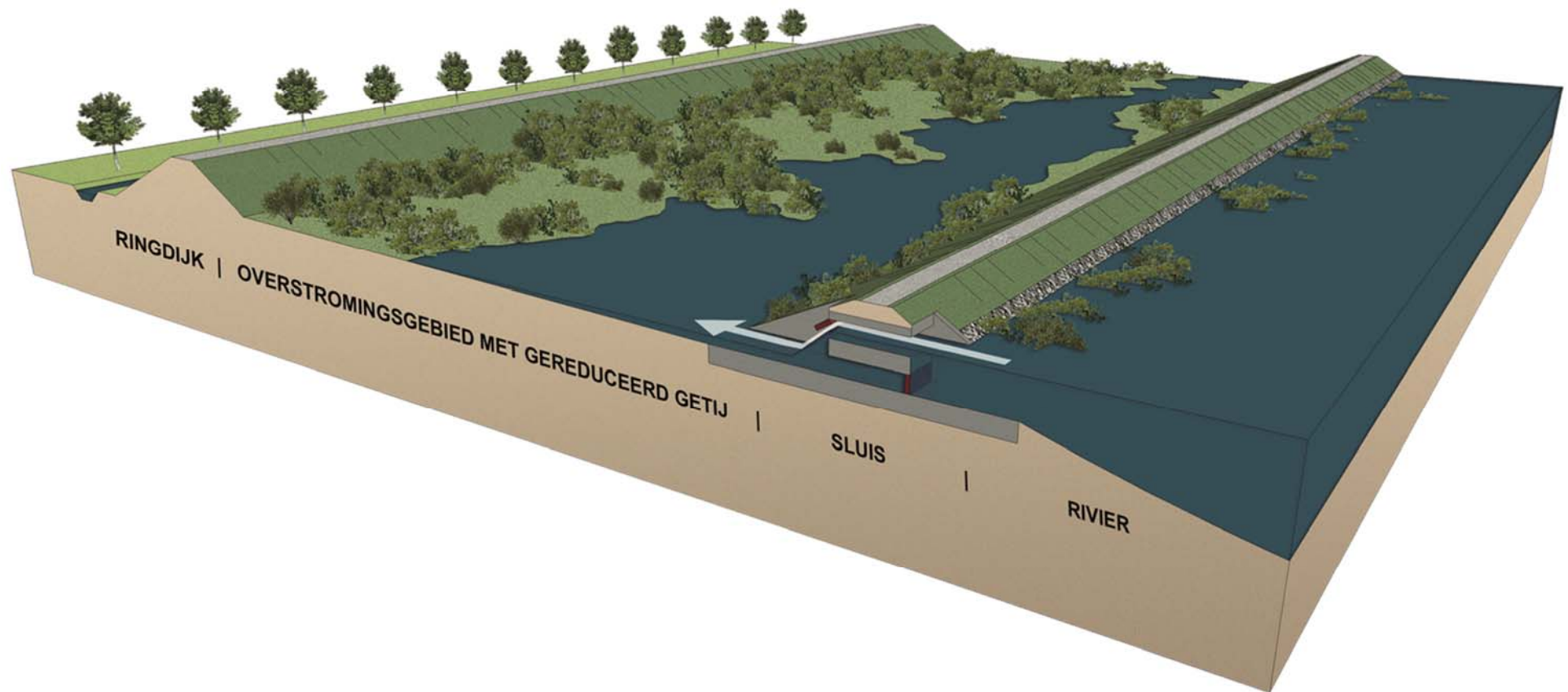
- Dijkwerken
- Gecontroleerde overstromingsgebieden (GOG)
- Gecontroleerde overstromingsgebieden met gereduceerd getij (GGG)
- Ontpolderingen

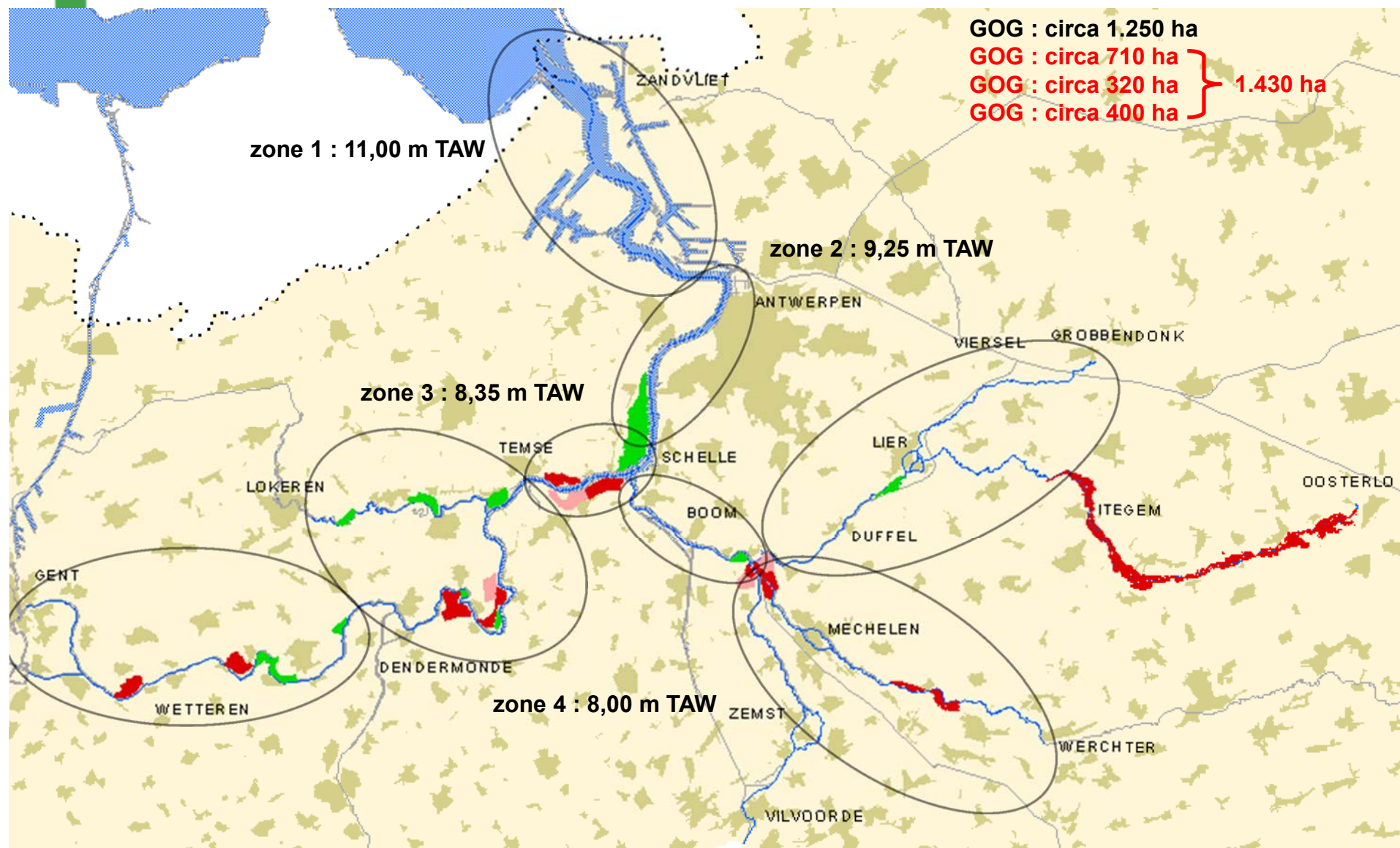
Uitwateringssluuis GOG

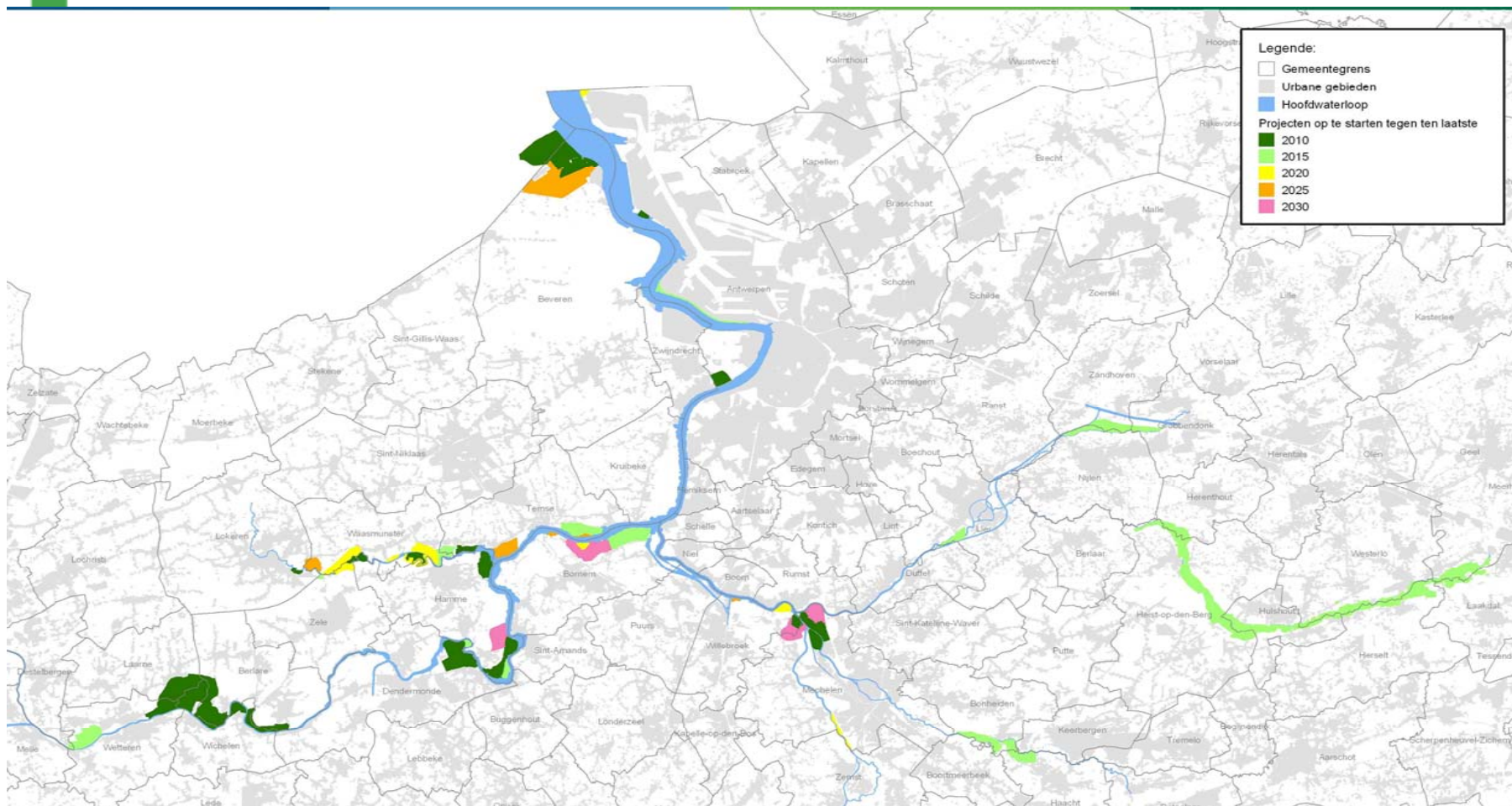
Inwateringssluuis GGG

Geactualiseerd Sigmapijan

Gefaseerde uitvoering tot 2030

Voorstelling Startvergadering

Agenda

■ Voortraject

- » Geactualiseerd Sigmaplan, bekkenbeheerplan Benedenscheldebekken
- » geïntegreerde visie, onder begeleiding van Projectmatige Werkgroepen
- » bilateraal overleg, vraag en antwoord, infomomenten, nieuwsbrieven

■ Formele procedures

- » milieueffectenonderzoek
- » ruimtelijk uitvoeringsplan
- » stedenbouwkundige en milieuvergunning

■ Voorstellen Visserijcommissie

Voortraject Sigmaplan

- Vlaanderen beter beschermen tegen overstromingen door aanleg van dijken en gecontroleerde overstromingsgebieden
- Sigmaplan opgemaakt na overstromingen van 1976. Vlaamse Regering beslist in 2005 dat actualisatie noodzakelijk is.
- Vandaag is meer dan 80% van dijkwerken van het oorspronkelijke Sigmaplan voltooid en het laatste van 13 gecontroleerde overstromingsgebieden is in aanleg.
- **Pijlers van het geactualiseerde Sigmaplan:**
 - **Veiligheid:** beschermen tegen overstromingen
 - **Natuur:** ontpolderingen, GGG's, wetlands
 - **Recreatie:** wandel- en fietsroutes, natuurbeleving
 - **Landbouw:** integratie en flankerend beleid

Voortraject Noodzaak geïntegreerd plan

- De **veiligheidsdoelstellingen** van het Sigmaplan om Gent, Destelbergen en Melle te beschermen tegen overstromingen worden in dit gebied nog niet gehaald.
- De Zeeschelde tussen Gentbrugge en Melle is gedeeltelijk **dichtgeslibd** en watert slecht af. Dit verhoogt het risico op overstromingen en werkt knijtenoverlast in de hand.
- Het heropwaarderen van de **historische vaarroute** kan een aantrekkelijk alternatief vormen voor de pleziervaart.
- Het gebied kent **natuurpotenties** en een waaier aan mogelijk belevingswaarden.

Voortraject Verantwoording

■ Doelstellingen

- » veiligheid : beschermen tegen overstromingen (Zeeschelde, bovenafvoer)
- » natuur : aanleg van getijdennatuur en riviernatuur
- » bevaarbaarheid : alternatief voor Boven-Zeeschelde voor de pleziervaart
- » recreatie : optimaliseren en uitbreiden van het netwerk

■ Relevante beleidsdocumenten

- » Geactualiseerd Sigmaplan
- » bekkenbeheerplan Benedenscheldebekken
- » Infrastructuur Masterplan Vlaamse Waterwegen

Voortraject Geïntegreerde visie

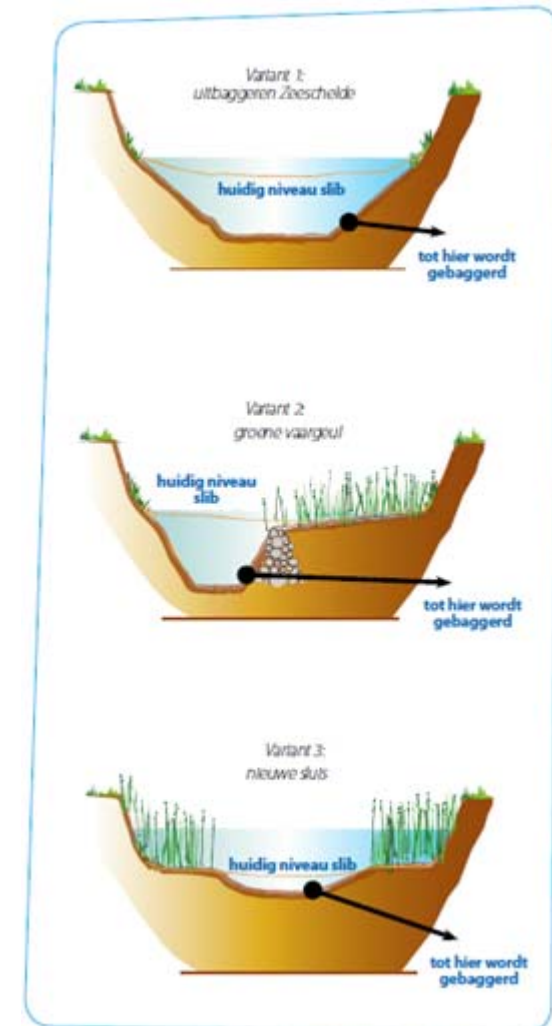
- **2009 - 2010 Bekkenbestuur Benedenschelde**
 - Vooronderzoek tot opmaak geïntegreerd plan
 - Ecologische potenties (Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek)
 - Bevaarbaarheid en veiligheid (Waterbouwkundig Laboratorium)
 - Haalbaarheid en afweging verschillende varianten (Haskoning)
 - Variant met nieuwe sluis krijgt de voorkeur
- **2011 - 2012 Waterwegen en Zeekanaal NV**
 - Verdere detaillering van de voorkeursvariant
 - Opmaak van ontwerpvisie in overleg
 - Agentschap voor Natuur en Bos
 - Provincie Oost-Vlaanderen
 - Stad Gent, gemeente Destelbergen, gemeente Melle
 - Waterbeheerders, natuurorganisaties, pleziervaartorganisaties, toeristische diensten...
 - Voorstelling ontwerp visie aan bevolking

Formele procedures

MER - Voorkeursvariant

Optie	Onderhouds-baggerwerken	Bescherming tegen overstromingen
1	Wettelijk bodemniveau over volledig traject (8 km)	Dijkwerken tussen nieuwe sluis en Gentbrugge (5 km)
2	Wettelijk bodemniveau over volledig traject (8 km) + groene geul	Dijkwerken tussen nieuwe sluis en Gentbrugge (5 km)
3	Wettelijk bodemniveau tussen Melle en nieuwe sluis + opstuwing tussen nieuwe sluis en Gentbrugge	Nieuwe sluis is waterkering Geen dijkwerken noodzakelijk

Verschillende onderzochte varianten

Formele procedures

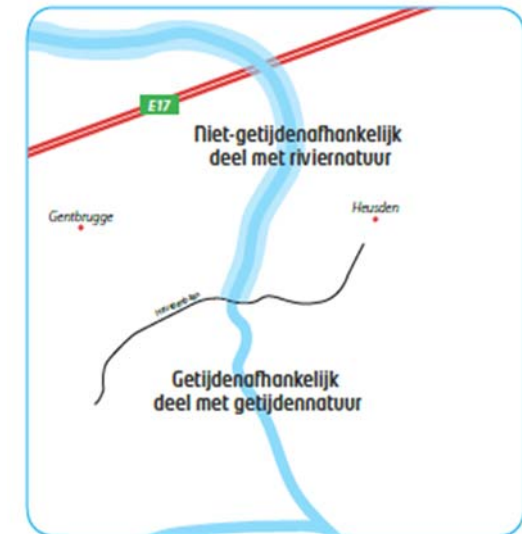
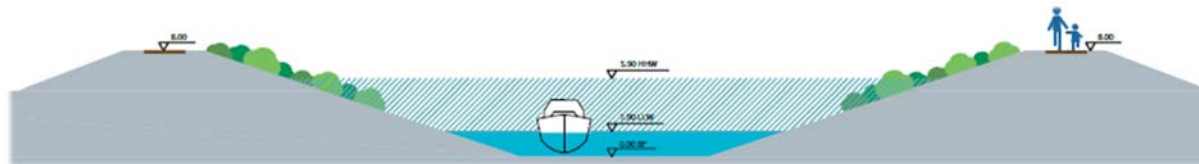
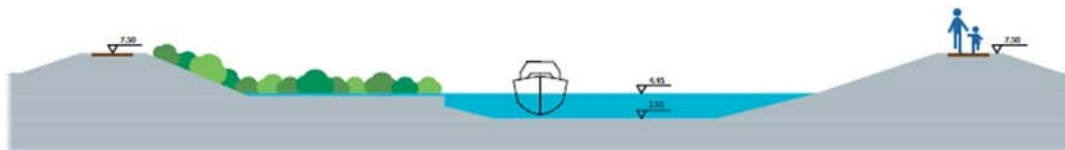
MER - Voorkeursvariant

■ Bescherming tegen overstromingen

- Stroomopwaarts: nieuwe sluis keert water
- Stroomafwaarts: dijken volgens Sigmaplan

■ Natuur

- Stroomopwaarts : riviernatuur
- Stroomafwaarts : getijdennatuur
zandput Melle
Gereduceerd Getijdengebied Ham

Niet-getijdenafhankelijk en
getijdenafhankelijk gebied

Formele procedures

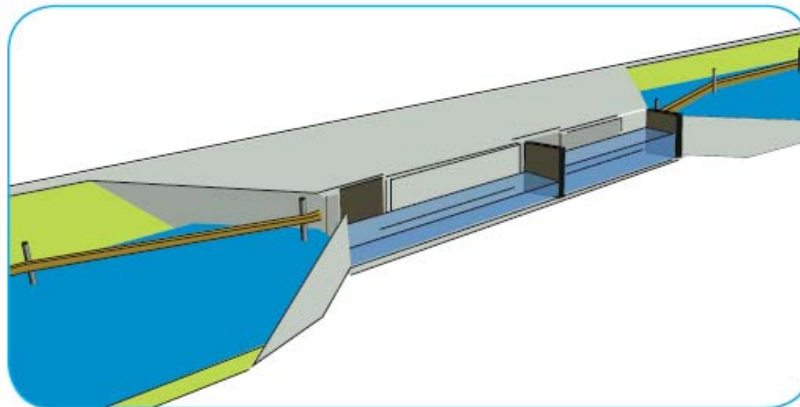
MER - Voorkeursvariant

■ Bevaarbaarheid

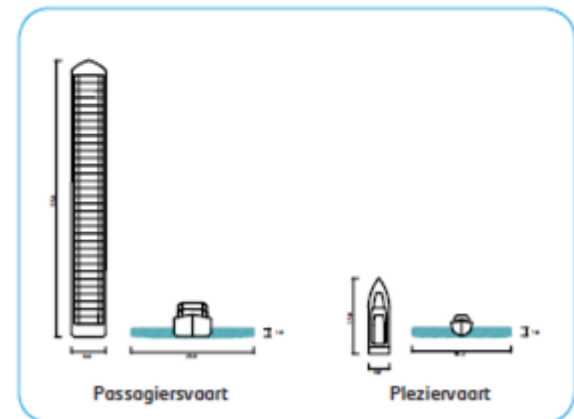
- Waar kan een sluis best ingepland worden ?
→ Heusdenbrug
- Welke type sluis is nodig voor pleziervaart ?
→ recreatievaartsluis met tussendeur
- Welk vaarprofiel is nodig ?
→ jachtprofiel dat passagiersvaart toelaat

De drie verschillende sluislocaties

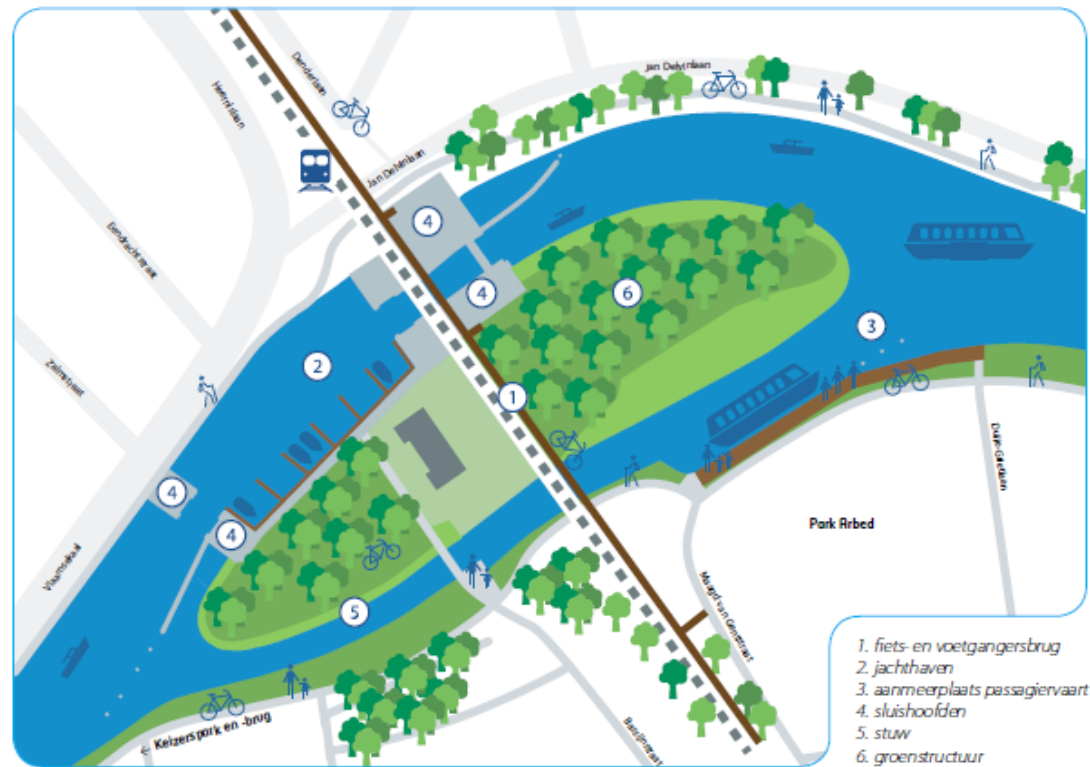
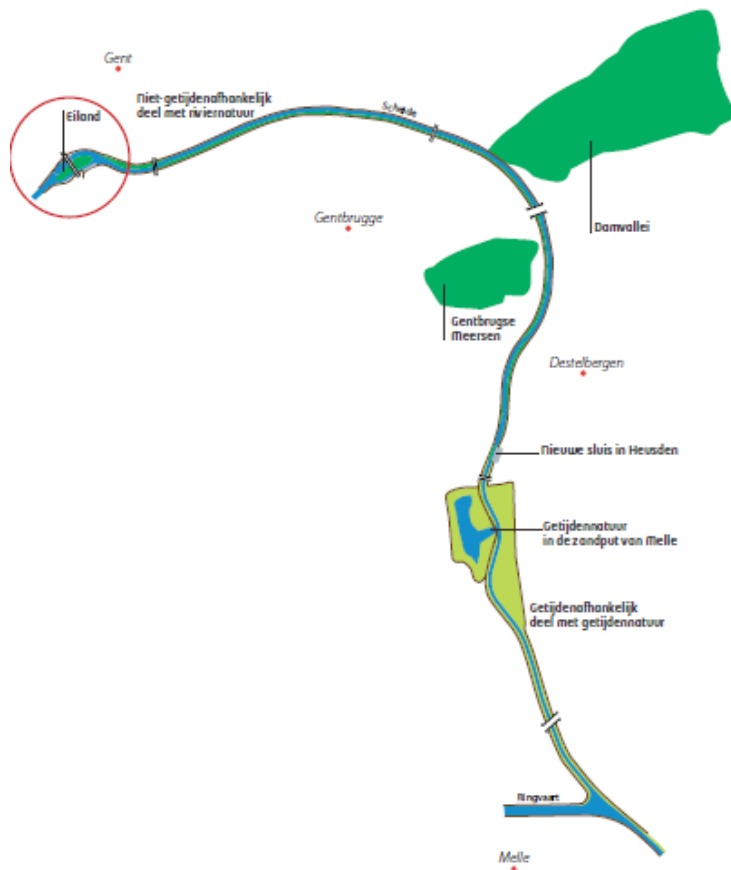
Simulatie van een sluis met tussendeur

Afmetingen jacht- en passagiersvaart

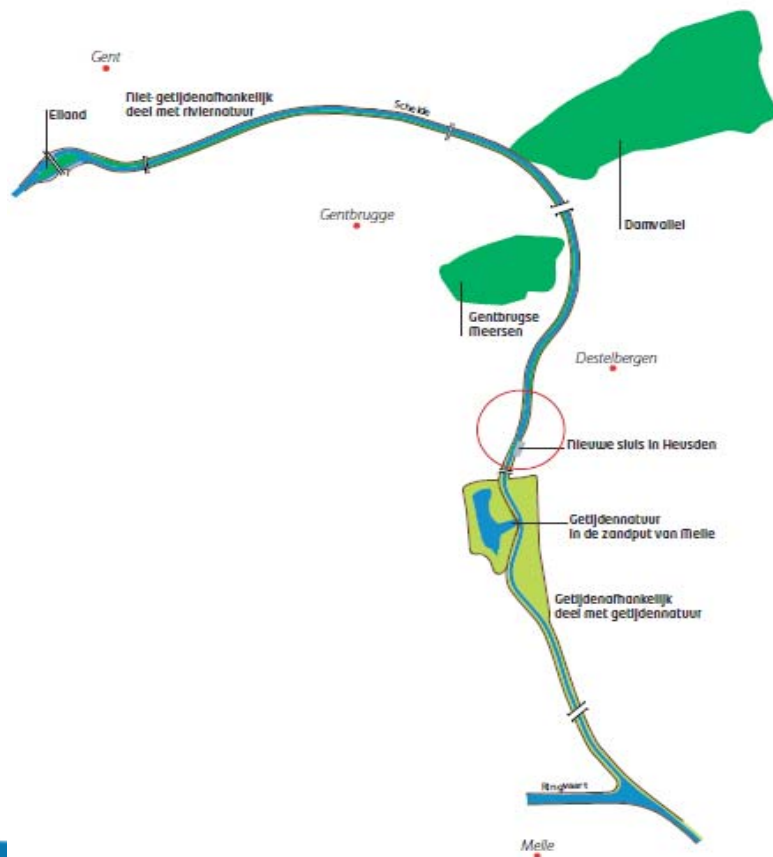
Formele procedures

MER – Voorkeursvariant - Eiland Gentbrugge

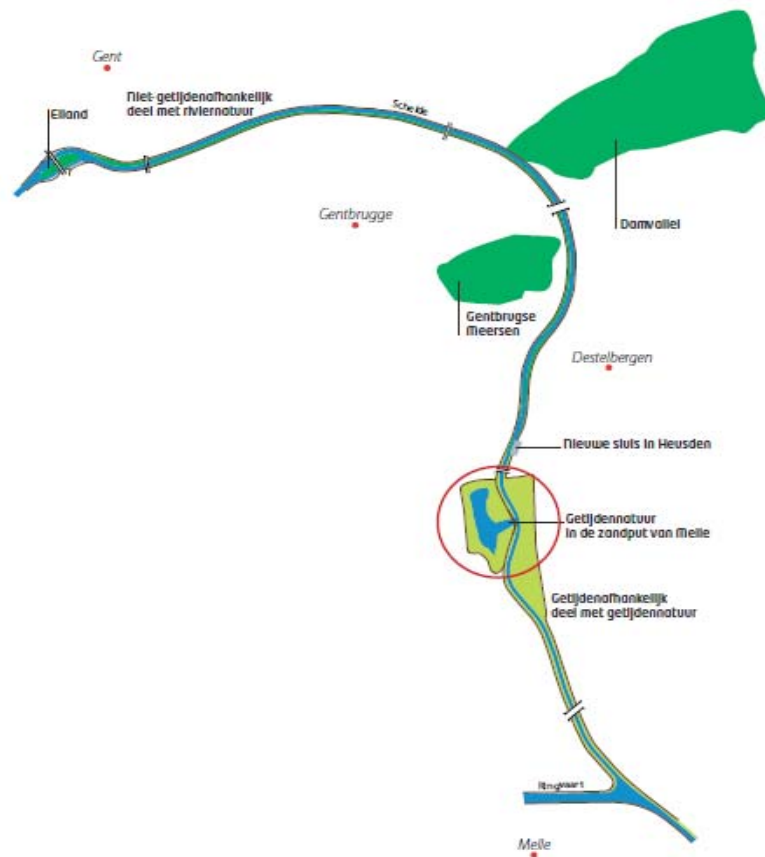
Formele procedures

MER – Voorkeursvariant - Nieuwe sluis Heusden

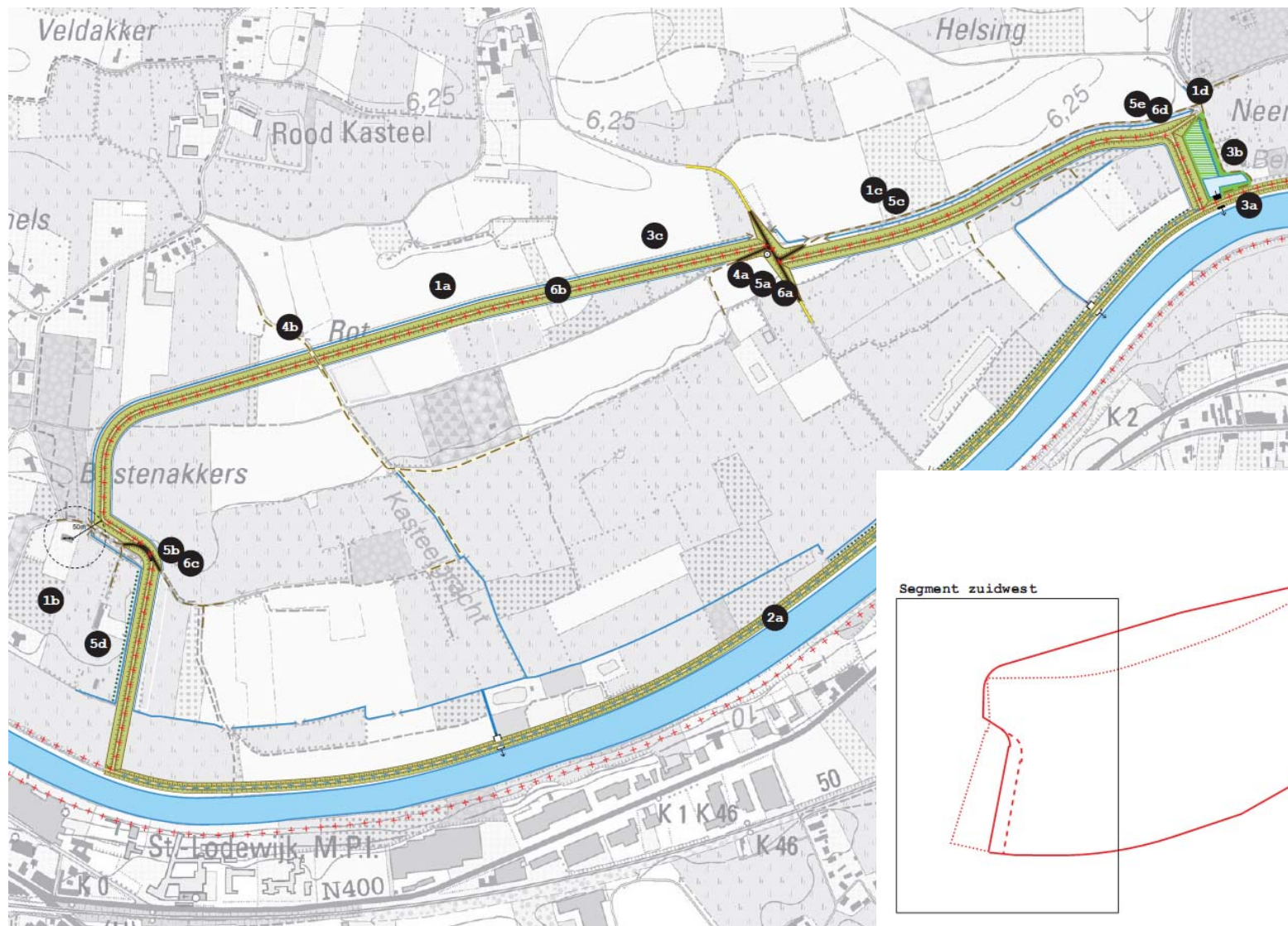

Formele procedures

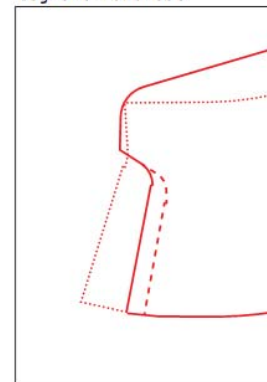
MER – Voorkeursvariant - Zandput Melle

Deelgebied Bastenakkers te Wetteren

Segment zuidwest

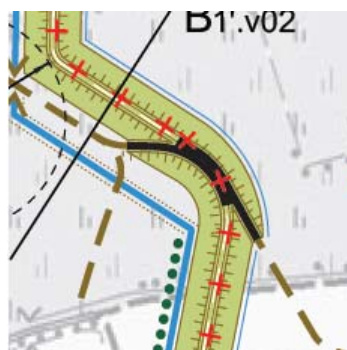
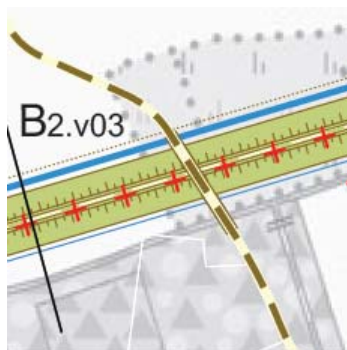

- SCENARIO 1 (dotted line)
- SCENARIO 2 ——— (solid line)
- SCENARIO 3 - - - (dashed line)

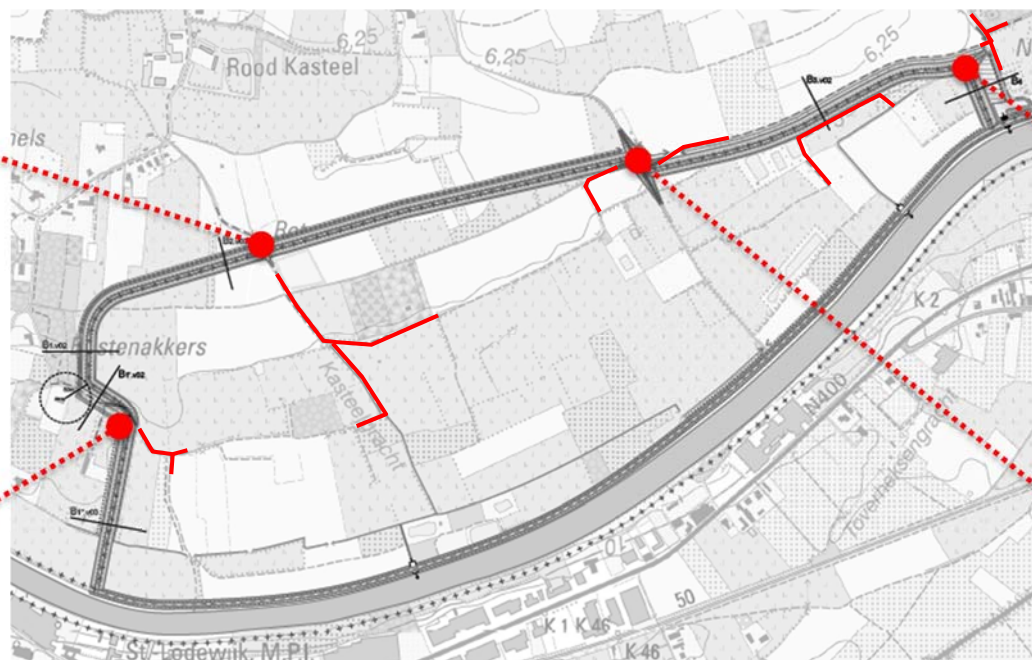
Ringdijk Bastenakkers

Toegankelijkheid en landschappelijke elementen

Rynegiersrede

Bastenakkerstraat

Voordestraat

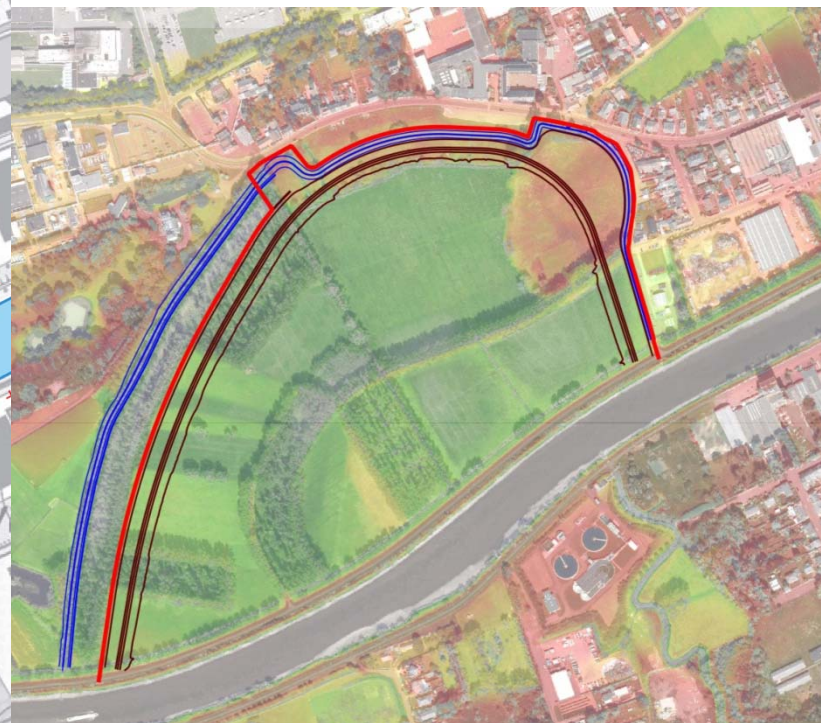

Bastenakkers

Deelgebied HAM te Wetteren

BASTENAKKERS-HAM

Afstemming gemeentelijk RUP

Formele procedures

Vervolgstappen

- Voorkeursvariant is uitgewerkt in eerste inrichtingsvisie op het gebied
- planMER wordt opgesteld (2013)
- Gewestelijk Uitvoeringsplan (GRUP) wordt opgesteld (2014)
- Technisch detailontwerp wordt opgesteld (2013-2014)
- Aanvraag ontheffing van projectMER (2014)
- Aanvraag stedenbouwkundige Vergunning (2014)
- Voorzien van financiële middelen - Aanbesteding van de werken (2015)
- Uitvoering van de werken (2015)

Waterwegen en Zeekanaal NV
afdeling Zeeschelde
ir. Michaël De Beukelaer – Dossche
03 – 224 67 11
Michael.DeBeukelaer-Dossche@WenZ.be